

ПРОИЗВОДНА ОРИЈЕНТАЦИЈА „ЧАЈАВЧЕВЕ“ РО „ЕЛЕКТРО-МЕХАНИКА“, ЈЕДНОГ ОД УЧЕСНИКА У ПРОИЗВОДЊИ „ЈУГА“

Правац југозапад

Првенствено програм „Југо“, као и други који су у новије вријеме договорени, наговјештавају раст производње за 36 одсто и повећање степена искориштености капацитета за 20 процената „Електромеханици“ у посљедње вријеме није потребно складиште, што је добар знак да производња налази купца

Страна 4.

БАЊАЛУКА, уторак 15. октобра 1985.
Број 4532 Година XLII Цијена 30 динара

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

ЗА ЉЕТНУ ОЛИМПИЈАДУ 1992. ГОДИНЕ

Кандидатура Београда

БЕОГРАД, 14. октобра (Танјуг) — Извршни савјет Скупштине града прихватио је да се Београд званично кандидује као домаћин љетњих олимпијских игара 1992. године. Овај приједлог биће достављен делегатима Скупштине града, који ће ускоро донијети дефинитивну одлуку о томе.

Речено је да организовање Олимпијаде није само друштвени, културни и спортски догађај, већ, прије свега, велики привредни подухват од кога Београд, као и шира заједница, могу имати користи. Ипак, правци и обим инвестирања, уколико главни град буде изабран за домаћина, морају се ускладити са расположивим могућностима.

У ВЕЛИКОКЛАДУШКОМ КОМБИНАТУ „ГРУПЕКС“

Губици се смањују

Индустрија грађевинских материјала и неметала један је од ООУР-а „Групекса“ с најбољим резултатима

ВЕЛИКА КЛАДУША, 14. октобра — Великочладушки Комбинат „Групекс“, који већ неколико година биеже негативне финансијске ефекте, запаженије пословне резултате почер је остваривати тек почетком минулог љета. Крајем августа остварен је физички обим производње за 15 одсто већи од плана. Осим Творнице металне столарије, гдје је за осам мјесеци план подбачен за три одсто, у осталим основним организацијама удруженог рада пребачаји се крећу од 8 до 33 процента.

У истом периоду остварен је укупан приход од 2,5 милијарди, што представља 80 одсто годишњег, или 13 процената више од осомјесечног плана.

На основу кретања у производњи и пословању овог комбината који запошљава 1.400 радника, током септембра уочена је тенденција раста позитивних ефеката. Стога је, и прије свођења деветомјесечног биланса, реално очекивати повољнију ситуацију. У „Групексу“ увјеравају да се може рачунати и на осјетније смањење насталог губитка.

М. ПИЛИПОВИЋ

НА ПУТУ АВНОЈ-а КОД МРКОЊИЋ—ГРАДА

Погинуо чекајући аутобус

Радослав Чигоја (37) изгубио живот на аутобуском стајалишту

Страна 7.

ЈУЧЕ У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ БАЊАЛУКА

Одликовања заслужним Бањалучанима

БАЊАЛУКА, 14. октобра — На свечаности у Скупштини општине Бањалучана уручена су данас одликовања двадесет и осморица Бањалучана, којима их је одликовало Председништво СФРЈ. Одликовања је уручио Вељко Скендерија, председник СУБНОР—а Бањалучана, истакавши тим поводом да одликовања имају посебну величину и стога што се додјељују у години када сви наши народи и народности, а са њима и радни људи и грађани Бањалучане, славе 40 година побједи над фашизмом, слободног живљења и социјалистичке изградње.

Орден Братства и јединства са сребрним вијенцем уручен је Свети (Раде) Пуцару, а Орден заслуга за народ са сребрним звијездом уручен је Дмитру (Луке) Убовићу.

Орден рада са сребрним вијенцем добили су: Јосип Бастијанчић, Дојчин Путић, Стојан Давидовић, Елизабета Џеба, Хајра Хауидеидић — Локмић, Ибрахим Халимовић, Вера Холоубек-Јовановић, Чедомир Марковић, Милорад Пеулић,

Вељко Скендерија уручује одликовање Свети Пуцару

Љубица Сипахић — Лекић и Кемал Вајрача.

Медаљу заслуга за народ примили су: Перо Додиг, Антон Газић, Кемал Ибрахимбеговић, Станислав Јунгић и Хасан Окановић, а Медаљу рада: Михајло Бабић, Драго Бркић, Реџеп Чизмић, Никола Галић, Шимун

Милетић, Војислав Пећинац, Милена Симеунчевић — Пале, Миле Старчевић, Рајко Зрнић и Бранимир Зрно.

У име одликаних захвалио се Петар Додиг, радник Секретаријата унутрашњих послова Бањалучана.

Д. С.

ЗАПИСАНО У БРЕКИЊИ

ПРВОТЕЛКИН ЦАРСКИ РЕЗ

Страна 4.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ ВИДОЈА ЖАРКОВИЋА И ВИЛИЈА БРАНТА

ВЕЛИКА БЛИСКОСТ МИШЉЕЊА

БЕОГРАД, 14. октобра (Танјуг) — Председник Председништва ЦК СКЈ Видоје Жарковић и председник Социјалдемократске партије Њемачке Вилиј Брант одржали су данас у Међународном прес-центру у Београду конференцију за штампу са домаћим и страним новинарима. Они су позитивно оцијенили разговоре вођене током боравка Вилија Бранта у Београду и изразили увјерења да ће они дати нови импулс сарадњи СКЈ и СПД и двију земаља.

Гост из СР Њемачке је у уводном излагању захвалио на гостопримству које је њему и његовим сарадницима ukazано у Југославији. Према оцијени Вилија Бранта, у разговорима са југословенским руководиоцима испољена је „велика блискост мишљења о међународним проблемима“.

Вили Брант је бираним ријечима говорио о председнику Титу и евоцирао сјећања на сусрете са председником Титом. „Човјек не може доћи у Југославију и у Београд, а да се не сјети председника Тита, с којим сам имао низ сусрета“ — рекао је Вили Брант, истичући његове огромне заслуге не само за стварање нове Југославије и њен развој, већ и за најширу међународну заједницу. Према ријечима Вилија Бран-

та, Југославија је и раније имала одређених тешкоћа у свом развоју и успијевала је да их савлада, а има их и данас, последице смрти председника Тита. „Југословенско руководство и народ раде на томе да се оне савладају. Ваша земља се налази на путу рјешавања тешкоћа и вјерујем да ће их превазићи“, рекао је Вили Брант, истичући велику улогу Југославије на свјетској позорници.

Гост из СР Њемачке је нагласио да свјетску пријетњу и нуклеарна катастрофа, али и „бомба глад“ и „еколошка бомба“ и „бомба задужености“.

Председник Председништва ЦК СКЈ Видоје Жарковић је у уводном излагању изразио задовољство поводом посјете Бранта Југославији, за кога је рекао да је давао и сада даје драгоцјен допринос борби за мир и рјешавање међународних проблема. Жарковић је подсетио на историјски значај „источне политике“, коју је креирао Вили Брант, и на његове многобројне иницијативе за рјешавање нагомиланих проблема у свјету.

„Наши разговори били су наставак корисне праксе честих сусрета партијских личности“ рекао је Жарковић и подсетио на сусрете председника Тита и Вилија Бранта. Он је нагласио да

су разговори протекли у духу пријатељства, узajамног уважавања и жеље да се унаприједи узајамна сарадња.

Видоје Жарковић је нагласио да су разговори изразили заједничку тежњу двију партија за обнову детанта у свјету, јачање атмосфере попуштања, обуставу трке у наоружању и напоре прогресивних партија да се свјет сачува од избијања новог свјетског рата. У том смислу, рекао је Жарковић, истакнут је значај предстојећег сусрета Горбачов — Реган у Женеви.

Видоје Жарковић је са задовољством констатовао да су ставови несврстаних земаља о економским проблемима и проблему дугова, који су изражени на министарској конференцији у Луанди, углавном истовјетни с оцијенама Вилија Бранта, што пружа значајан простор за сарадњу са СПД. Он је оцијенио да је, посебно значајно то што СПД и друге прогресивне снаге у свјету воде веома активну политику у правцу рјешавања економских проблема у свјету.

У наставку конференције за штампу Видоје Жарковић и Вили Брант су одговорили на већи број питања југословенских и иностраних новинара.

СТРАНА 6.

ПРИВРЕДНИЦИ И СИНДИКАЛНИ АКТИВИСТИ
О ЗАПОШЉАВАЊУ У БАЊАЛУЦИ

Недостају прави програми

БАЊАЛУКА, 14. октобра — Ако се ускоро нешто битније не промијени, бањалучки удружени рад ће расписивање народног зајма и преусмјеравање средстава самодоприноса дочекати без правих програма за запошљавање.

Овакав утисак могао се стећи на данашњем радном договору представника пословодних органа и синдикалних активиста који су организовали Основна Привредна комора и Општинско вијеће Савеза синдиката Бањалучана.

Бањалучка тренутно има 13.600 незапослених од којих велики број чека више година на радно мјесто. У овој, као и претходне четири године текућег средњорочја планирано запошљавање се не остварује, па отуда и велика очекивања од предстојећих додатних мјера за брже запошљавање. Међутим, и та очекивања могу се изјавити, јер до сада велики привредни системи нису понудили програме који би се финансирали из ових додатних средстава. Да интерес бањалучког удруженог рада није у складу са важном друштвеном акцијом на овом плану свједочи и чињеница да на данашњем радном договору нису присуствовали представници великог броја привредних организација.

Б. Б.

ENERGETSKE (NE)PRILIKE

Komocija velikih potrošača

Svim potrošačima električne energije u Bosni i Hercegovini narednih zimskih mjeseci, neizvjesnosti više nema, prijete mrak, odnosno zaustavljanje mašina. Racionalna potrošnja može u znatnoj mjeri ublažiti gotovo neizbježna isključivanja struje. Razlog je također poznat-potrošnja je veća od proizvodnje, hidroakumulacije su kvalitno prazne, a u termoelektranama će nedostajati uglja, dok će neke, zbog slabog kvaliteta „crnog zlata“ usljed velikog procenta jalovine, vjerovatno imati i neizbježne kvarove i zastoje.

Nisu nepoznati ni uzročnici predstojeće energetske krize, pa ipak se stanje na ovom planu i u BiH, i u zemlji sporomijenja. Ulaganja u nove, površinske kopove uglja su mala, sami rudnici nemaju za to sredstava kao ni za skupu, najjače uvozu mehanizaciju i rezervne dijelove. Titovi rudnici uglja zaključili su, na primjer, 777 samoupravnih sporazuma i ugovora o udruživanju sredstava za razvoj rudnika. Tim sporazumima trebalo je udružiti ukupno 1.165 miliona dinara — manje od 1 procenta vrijednosti investicija u rudnike, po cijenama iz aprila prošle godine, dosad je taj iznos realizovan svega sa

56 odsto, znači ispod 0,5 odsto vrijednosti investicija. Eto slike odnosa potrošača prema rudnicima ali i zadovoljavanju svojih sadašnjih i budućih potreba.

Samo u ovoj i u protekle dvije godine elektroprivreda BiH izgubila je preko 17 milijardi dinara nabavljajući električnu energiju od proizvođača u zemlji i inostranstvu po višim cijenama od cijena po kojima se isporučuje svojim potrošačima. A investitori i dalje planiraju i grade velike potrošačke kapacitete, prave gutače energije ne obazirajući se niti brinući odakle će oni dobiti pogonsku snagu.

Iako domaćinstva u BiH, na primjer, troše jednu trećinu električne energije, čak i kada bi sva bila isključena, situacija se ne bi osjetnije poboljšala, jer bi i dalje nedostajalo milijardu kilovata struje. Kažemo, građani-potrošači, ali ne samo oni, postavljaju, i sada, pitanje: zašto se po posebnim, višim cijenama električna energija ne obračunava svim industrijskim i drugim kolektivima koji po jedinici proizvoda troše mnogo više struje nego što je to neki evropski prosjek? Nadalje, zašto takozvani specijalni potrošači — a to su najveći „gutači“ struje, ne bi

imali i svoje energetske izvore ili struju plaćali po realnim cijenama? Nadalje zašto banke ali i društveno-političke zajednice i dalje odobravaju projekte za nove proizvodne industrijske kapacitete koji ne sadrže i odgovore na pitanje ko će im obezbijediti pogonsku energiju, i slično.

Naravno, razumnih pitanja koja čekaju odgovor imamo još, ali na kraju, pomenimo bar ovo: zašto se proizvođačima električnih trošila — od lustera, aparata za domaćinstvo do pogonskih strojeva — ne propiše standardi po kojima nebi mogli proizvoditi i na tržište plasirati enormne potrošače električne energije...

Kolika je komocija u gotovo rasipničkoj potrošnji, vidi se, na primjer, iz činjenice da ovih dana Privrednoj komori BiH radni kolektivi nisu ni odgovorili na pitanje šta su učinili i čine na ekonomičnom trošenju energije. A zna se, učinili su vrlo malo, i pored prijetećeg mraka. A i što bi, kad im je elektrika jeftina!

Ma koliko se gradilo novih elektroenergetskih objekata, struje će manjkati ukoliko se u našoj privredi tom izdatku ne posveti veća pažnja.

PRIVREDA I TRGOVINA

Zalihe pod lupom

Zalihe nisu tema nedjelje, mjeseca ili godine. Poodavno se o njima raspravlja. Čak su donesene i neke mjere sa težnjom da se smanje. Da nisu takva nastojanja urodila plodom, pokazuje i podatak objelodanjen na posljednjoj sjednici Izvršnog odbora Privredne komore Jugoslavije kada je rečeno da su dostigle 4.600 milijardi dinara. To je skoro polovina vrijednosti godišnjeg društvenog proizvoda. Svuda se postavlja pitanje kakd se prezađužen i kamalata opterećenoj privredi isplati da gomila lagere. Visoki troškovi proizvodnje i skup novac ne pogoduju ovakvih opredjeljenjima. Izgleda da je preduboka vjera u cijene i inflaciju. To je jedino objašnjenje. Smatra se, naime, da će nove, znatno više cijene robe izravnati račune. Valjda će posljednji potez Saveznog izvršnog vijeća usmjeren protiv zaliha dati trajnije rezultate.

O zalihama se govori u globalu, previše i nedozvoljeno uopšteno. Malo je poznata njihova struktura. Da li ih čini reprodukcioni materijal, sirovine i sirovinne ili pretežno finalni proizvodi. Tek tada bi se mogle praviti računice zašto stvari tako stoje. U industrijski razvijenom svijetu, na primjer, zalihe reprodukcionog materijala su taman toliko koliko da fabrika radi 24 sata. U posljednje vrijeme, samo za jednu smjenu. Suvršeno je napominjati koliko umrtvljuje novac, usporava koeficijent obrtaja, koji je inače nizak, i upućuje na zaključak da će dinar valjda skoro prestati da se „okreće“. Druga strana ove medalje, kada se dobro pogleda, objašnjava kako je moguće da su skladišta i magacini puni, a da od toga gotovo nikog ne boli glava.

Niska stopa rasta industrijske i posebno poljoprivredne proizvodnje pruža izgleda da se nagomilana roba u zgodnom trenutku, ipak, proda pod povoljnim uslovima. Niza proizvoda i dalje nema na tržištu. Stoga, čim se pojave, jedinstveno se razgrabe. Bez obzira na uvećane izdatke za hranu, komunalije i drugo, pojedini proizvodi iščeznu za tili čas iz ralova, sa tezgi itd. Drugim riječima, narušeni robno-novčani tokovi nikako da se dovedu u sklad. U mnogim slučajevima trajnija je još iznad ponude. Da je stopa rasta u industriji ili agraru veća, vjerovatno bi se drugačije razmišljalo. Osim toga, vroma brižljivo se pune magacini sirovinama i reprodukcioni materijalom, posebno iz uvoza. Razlozi su jasni. Dinar klizi na niže, konvertibilan novac je sve skuplji, a i uvoz se ne realizuje brzo i bez prekopa. Sve se plaća više danas nego juče, a tek koliko će koštati sutra, može samo da se naslućuje. U međuvremenu, valja nešto raditi i stvarati dohodak.

Na koji se način sve formira, trebalo bi brižljivije proučiti. Izvjesno je da se zida kroz cijene, mada to vjerovatno nije jedini put. Sasvim je sigurno da su kvalitetivni faktori privredivanja — produktivnost rada, kvalitet, ekonomičnost, štednja, racionalna potrošnja i drugo na sporednom kolosijeku. Na toj osnovi, dok inflacija traje, nemoguće je sticati dohodak.

Prema tome, malo je vjerovatno da će stvaranje zaliha, tako reći svega i svačega prestati. Potrajaće sve dok se industrijska i poljoprivredna proizvodnja ne stabilizuju na višem stepenu. Moraju biti najmanje tolike da se poklapaju sa rezolucijom o ekonomskom i socijalnom razvoju zemlje za datu godinu. Deficitarnost i distribucija određenih proizvoda, a njihov spisak nije baš mali, izuzetno pogoduju ovakvom ponašanju. Jednostavno, postoji uvjerenje da će se roba kad-tad dobro prodati. Otuda i uzdržavanje od izvoza, jer se na svjetskom tržištu ne postižu cijene kao kod kuće. A najvažnije je završiti poslovnu godinu bez gubitaka.

Još jedna okolnost doprinosi formiranju manjih ili većih zaliha. Privreda je navikla da bude dužnik i povremeno uspijeva da se izbori da joj se dugovi reprogramiraju. Kada je riječ o proizvodima na zalihama, čeka se povoljan trenutak kada će se „pustiti“ na tržište i krug se na izvjestan način za određeno vrijeme zatvara. Predah, makar i kratak, puno znači, a dugoročnost se više smatra poslovnim planera. Sastavi kraj s krajem u tekućoj godini najpreči je zadatak.

M. PETROVIĆ

REKIJSU...

Lažni humanizam

Nećemo nikakav znak jednakosti između onih koji su se borili i onih koji su izdali zemlju. Taj lažni humanizam, koji se krijumčari pod parolom demokratije, do kraja je reakcionarno obojen i antidemokratski nastojan. Iza svega toga pojavljuju se aveti mračnjakog nacionalizma, konzervativne desnice i antikomunizma. A s njima se treba svuda i uvijek odlučno obračunavati.

(Marian Rožić, član Predsjedništva SK SRN Jugoslavije)

Ne prećutkivati

Ova partija nema nikakvog razloga da zatre svoje istorije, ili da se svada sa njom, kako joj se danas na talasu tzv. demistifikacije uporno i napadno nastoji da sugerira: njena revolucionarna prošlost je i suviše nesumnjiva da bi ona morala prećutkivati bilo šta o sebi. U svakom slučaju, ona je imala snage da pre drugih učeva i svoje greške još onda dok su one bile neposredno relevantne za društvenu praksu i izvlači iz njih odgovarajuće konsekvencije.

(Dr Stanislav Stojanović, na 22. sjednici CK SKJ Srbije)

ITO SE DOGAĐA

ILEGALNO PUŠKARANJE

U posljednje vrijeme na području bosanskodubičke komune sve češće se prilikom svadbi, isprajaca regruta na odsluženju vojnog roka, pa čak i na nekim vjerskim zborovima, naročito u večernjim satima oglašavaju pištolji, pa i lovačke puške. Puca se do u kasnu noć, a stanovništvo se već naviklo na to, pa i ne reaguje kao ranije. A za oružjem, da bi ispoljili svoje raspoloženje ili veselje, ponajčešće posežu lica pod uticajem alkohola. Pištolji su postali gotovo obavezni svadbeni rekviziti. Koliko je to opasno, nije potrebno ni ističati. Koliko se lice pod uticajem alkohola u masi njemu sličnih može kontrolisati, i to je sasvim jasno. Do sada, na sreću, nije bilo posljedica, što nikako ne znači da nastavljanje sa takvom praksom treba tolerisati.

PRENOSIMO

Većernji list

DERANJE DEVIZA

Kada bismo slijedili primjer Slovenaca, koji su u mnogočemu skrbniji od nas, pa tako i u iskoristavanju svinjske kože — ne bi bilo potrebe inzistirati na donošenju posebnog Zakona koji bi tu, onako običnu, stvar normirao.

No, budući da se zna kakvi smo u primjeni tuđih iskustava, nimalo ne čudi jedna od osnovnih primjedbi što su je privrednici karlovačke zajednice općina uputili na tekst Nacrta dugoročnog plana SR Hrvatske, koji se odnosi na razvoj kožarsko-obućarske industrije.

Karlovačani, naime, traže da se ozakoni obaveza dranja i štavljenja svinjske kože, kako bi se time osiguralo dovoljne količine sirove svinjske kože za industrijsku preradu.

Da dilema o tome hoćemo li u ko-basicama i raznim varivima i dalje spokojno grickati svinjsku kožicu, ili je pretvarati u štavljenu kožu i tako štedjeti sve skuplje devize nije nimalo beznačajna. Privredna komora u Karlovcu potkrijepila je sljedećim argumentima.

Tek od jedne četvrtine od četiri

milijuna komada svinja, što se godišnje zakolje u našoj zemlji, koža se preraduje i upotrebljava za kožarsku industriju. Istodobno, od 32.000 tona svinjske kože, koliko je toj istoj industriji potrebno, čak 70 posto se uvoz i to najvećim dijelom (izuzev DR Njemačke i SSSR-a) s konvertibilnog tržišta.

Takav biznis stajao je domaće kožare prije dvije godine više od 10 milijuna dolara.

Ako tome dodamo „sklonost“ domaćih proizvođača da inozemnom tržištu nude radije živu stoku nego li meso i mesne preradovine, tada možemo naslutiti koliko bi promjena pridonijela da sirova koža ostane u zemlji.

Kada bi ozakonili dranje svinjske kože i postigli samo toliko koliko sada postižu Slovenci (od ukupno zaklanih komada svinja u toj republici 63 posto se koristi u industriji kože i obuće), problem uvoza sirovine za domaću kožarsku industriju — procjenjuju Karlovačani — bio bi prepovoljen.

Milka LJUBIČIĆ

BILJEŽIMO

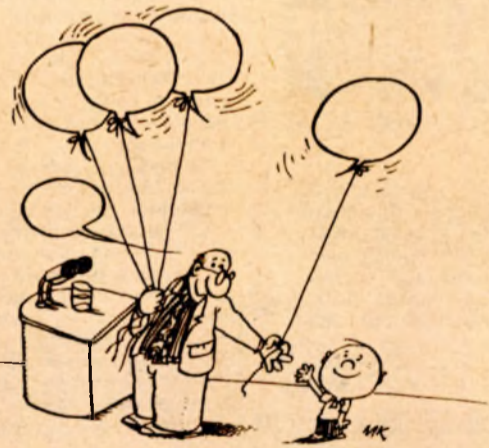
Psihijatrijski slučaj

Peticijom na kojoj je 800 potpisa (a još se dopunjava i novim) stanovnici Žagubice i okolice zahtijevaju od Okružnog suda u Požarevcu što blažu kaznu zasvojsgradanina Petra Zarića.

Ovaj je, zna se, 14 godina radio kao liječnik u žagubičkom Domu zdravlja, te je s obzirom na to imao mnoge privilegije, premda je bio i ostao samo — bolničar. Uža je „specijalnost“ lažnog liječnika bila pedijatrija — mnogi žagubičani i dalje tvrde kako su mu zahvalni na „liječenju“ svoje djece — ali je, s obzirom na sve što se sada događa s Petrom Zarićem i oko njega, cijeli ovaj „slučaj“ u najneposrednijoj vezi s psihijatrijom.

I NOSIĆ

GOVORNIK

Milenko KOSANOVIĆ

S. ALIMPIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisjan, (banjalučka hronika) Emin Krkić, (popodnevni desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Sitnica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

OPŠTINSKI KOMITET SK ČELINAC

Izostaje konkretna akcija

● Nisu rijetki slučajevi da se ukaže na probleme, ali se ne preduzimaju odgovarajuće mjere

ČELINAC, 14. oktobra — U većini osnovnih organizacija SK čelinačke komune vodi se pojačana aktivnost na provođenju zaključaka 16. i 17. sjednice CK SKJ. Nasastancima partijskih organizacija raspravlja se o poslovanju i izvršavanju ovogodišnjih planskih zadataka. U organizacijama udruženog rada koje posluju u složenim uslovima preduzimaju se konkretne mjere za rješavanje slabosti. O ovim i drugim pitanjima raspravljano je danas na sjednici Opštinskog komiteta Saveza komunističara Čelinac.

Ukazano je da u pojedinim partijskim organizacijama izostaje konkretna akcija u prevazilaženju slabosti i da se ne čine napori na ostvarenju utvrđenih zadataka. Nisu rijetki slučajevi da se ukaže na probleme, ali se ne preduzimaju mjere za njihovo rješavanje. U onim osnovnim organizacijama SK gdje se vode konkretne akcije postižu se znatno bolji efekti privredivanja. Bilježi se porast fizičkog obima proizvodnje i produktivnosti. Dobre rezultate postižu zaposleni „Fabrike elemenata automatike“, „Mehaničkoj preradi drveta“ i „Ugotursu“.

Na današnjoj sjednici OK SK Čelinac utvrđen je program i plan predizborne i izborne aktivnosti u opštinskoj organizaciji Saveza komunističara. Predviđeno je da onatraje u svim osnovnim organizacijama do kraja decembra ove godine.

S M

U „AGROKOMERCOVOJ“ TVORNICI STOČNE HRANE

Domaća proizvodnja zamjenjuje uvoz

VELIKA KLADUŠA, 14. oktobra — „Agrokomercova“ Tvornica stočne hrane u Velikoj Kladuši tokom ovog mjeseca počće probnu proizvodnju holinhorida. Ovu komponentu, neophodnu u proizvodnji stočne hrane, Kladušćani uvoze, za šta izdvajaju značajna sredstva.

U buduću, ovaj kolektiv će, po svemu sudeći, iz uvoza obezbjeđivati samo jednu supstancu potrebnu u proizvodnji stočne hrane. Time će, ističu u Tvornici stočne hrane, u velikoj mjeri biti pojeftinjena proizvodnja. Pored toga, računa se da će ona dostići i veće količine.

M. P.

KOMEMORACIJA POVODOM SMRTI NAILA KOBAŠLIĆA

Krupan doprinos razvoju pravosuđa

SA KOMEMORATIVNE SJEDNICE

BANJALUKA, 14. oktobra — U Banjaluci je juče u 70. godini umro Nail Kobašić, istaknuti društveno-politički radnik i izuzetan stručnjak u oblasti pravosuđa. Povodom njegove smrti danas je u Domu kulture održana komemorativna sjednica na kojoj je o liku i životu ovog pregoora u ime pravosudnih organa govorio Njegoslav Milić.

— Od rane mladosti pripadao je naprednoj srednjoškolskoj i studentskoj omladini. U granicama svojih mogućnosti pomogao je narodnooslobodilački pokret, a po završetku NOR-a i socijalističke revolucije aktivno se uključuje u obnovu i izgradnju naše zemlje. U godinama kada su nam bili najpotrebniji stručni kadrovi, već kao pravnik, raspoređen je na radne dužnosti i obaveze u Okružni narodni odbor Banjaluka. Kao mlad i perspektivan kadar zatim je raspoređen u Plansku komisiju Predsjedništva vlade BiH, gdje je davao značajan doprinos na donošenju planskih dokumenata za dalji razvoj naše

republike. U rodnu Banjaluku drug Nail Kobašić se vraća 1950. godine, gdje radi prvo kao profesor, a kasnije kao direktor srednje ekonomske škole. Iz prosvjete odlazi za sudiju Sreskog, a zatim Okružnog suda, da bi svoj radni vijek završio na odgovornim poslovima predsjednika Opštinskog suda u Banjaluci. Upravo taj period rada u oblasti pravosuđa daje pečat njegovom bogatom radnom vijeku. Ostao je upamćen kao vrstan sudija, izuzetan poznavalac prava, pravnik koji je dao ogroman doprinos izgradnji pravnog sistema i njegovoj primjeni u praksi, rekao je, između ostalog, Njegoslav Milić na današnjoj komemoraciji.

Za svoj dugogodišnji predan i uspješan rad Nail Kobašić, dugogodišnji i primjeran član SKJ, aktivista u mjesnoj zajednici u kojoj je živio, više puta je nagrađen i odlikovan.

Sahrana Naila Kobašića obavljena je danas na Novom groblju u Banjaluci.

ZAŠTITA STANDARDA U SRBAČKOJ OPŠTINI

Penzioneri najugroženiji

SRBAC, 14. oktobra — Zaštita životnog standarda je pitanje o kome se u Srbcu sve češće raspravlja, nesamo u okviru Sindikata, nego i na sjednicama drugih organa i foruma. Svakako za to ima puno razloga s obzirom na to da je životni standard zbog stalnog rasta cijena i pada realnih ličnih dohodaka na sve ozbiljniji probi. Sa sve većim troškovima života najteže se nose penzioneri pa je Opštinska konferencija Saveza penzionera i invalida rada pokrenula inicijativu da se ovoj najugroženijoj kategoriji stanovništva pomogne nudeći više zanimljivih prijedloga. Prije svega, penzioneri, bar oni sa najnižim penzijama, morali bi ostati trajna briga svojih radnih kolektiva, koji bi trebalo da im isplaćuju regres i obezbjeđuju neke druge pogodnosti u pogledu zaštite standarda kao i ostalim radnicima. Predlaže se da se penzionerima i drugim građanima sa najnižim primanjima ustupe parcele zemljišta opštenarodne imovine (koje je uglavnom neobrađeno) na obradu i korišćenje, što bi uveliko smanjilo izdatke za ishranu. Na kraju, pri Opštinskoj konferenciji

Saveza penzionera i invalida trebalo bi da se formira fond solidarnosti koji bi mogao da interveniše u najtežim slučajevima.

Inicijative penzionera naišle su na punu podršku Opštinskog vijeća Saveza sindikata, pa se očekuje da će većina ovih prijedloga uskoro biti ostvarena. U međuvremenu, preduzete su neke praktične mjere radi zaštite standarda. Nedavno je Skupština opštine usvojila odluku o naknadi dijela stanarina kojom je regulisano da se stanarine najugroženijim nosiocima stanarskog prava subvencionisu u iznosu od 50 do 100 odsto. Učinjeno jenoštio u pogledu snabdijevanja zimnicom i prehrambenim proizvodima. Tako je Mesna industrija „Topola“ iz Bačke Topole, koja u Srbcu ima stovarište, snizila cijene suhomesnatih proizvoda, a Trgovinska radna organizacija „Posavina“ odrekla se 50 odsto marže, pa su ovi proizvodi jeftiniji i do 60 odsto. Sindikat je poveo akciju i oko nabavke ogrjeva, a 6 radnika i 2 penzionera upućeni su o trošku Opštinskog vijeća Saveza sindikata na desetodnevni odmor i rekreaciju.

Ž. ŠARIĆ

U FILIJALI PBS U BOSANSKOM NOVOM

BOSANSKI NOVI, 14. oktobra — Ukupna štednja građana bosanskonovske komune kod Filijale PBS u Bosanskom Novom prošle godine iznosila je milijardu i 390 miliona dinara. Na bazi pokazatelja i iskustava iz ranijih godina planirano je da štednja kod bosanskonovske filijale u ovoj godini raste po stopi od 28 odsto. Međutim, prema sadašnjim

pokazateljima plan štednje za ovu godinu već je premašen.

Poseban oblik štednje, na kojem se sada radi, jeste školska i omladinska štednja, koja vaspitno djeluje na stvaranje novih generacija i potencijalnih budućih štediša ove banke. Omladinskom i dačkom štednjom obuhvaćeno je 50 odsto učenika.

F. K.

Više od očekivanja

SRBAC

Gorani u akciji

SRBAC, 14. oktobra — U saradnji sa goranima pogon šumskog gazdinstva iz Srbca ovih dana nastavlja se akciju pošumljavanja goleti. Od 100 hektara, koliko je planirano da se pošumi do kraja ove godine, do sada su crnogorične sadnice zasadene na 56 hektara. Plan pošumljavanja, očekuju u pogonu šumskog gazdinstva, biće ove jeseni u cijelosti ispunjen.

Ž. Š.

BOSANSKA GRADIŠKA

Više brige o penzionerima

BOSANSKA GRADIŠKA, 14. oktobra — Mnogo činjenica govori o ugroženom standardu penzionera u bosanskogradiškoj opštini. Prosjek njihovih mjesečnih primanja iznosi tek 18 hiljada i 960 dinara, što je znatno niže od prosjeka zaposlenih u ovoj komuni. Od ukupno tri i po hiljade penzionera, 45 odsto su invalidski penzioneri, koji su radili u drvnoj industriji, šumarstvu, građevinarstvu i čija se mjesečna primanja kreću svega oko 15 hiljada dinara.

O slabom životnom standardu penzionera ovdje se mnogo govorilo tokom prošlog mjeseca kada je vođena rasprava o nacrtu razvoja zajednica penzijskog i invalidskog osiguranja do 1990. godine. Posebno se naglašavalo kako udruženi rad iz svog dohotka ubu-

duće mora više izdvajati za ovu oblast, jer dosadašnja stopa od 10,11 odsto nije mogla obezbijediti brže povećanje penzija.

Uz pitanja o materijalnom položaju penzionera u bosanskogradiškoj opštini i srednjopročnog razvoja zajednica PIO sve je više aktuelizirano i pitanje zdravstvene zaštite penzionera, te rješavanje njihovih stambenih potreba. Na tom planu ima, takođe, dosta teškoća, pa će se i ovome u buduću morati pokloniti mnogo veća pažnja.

VI. SI.

SRBAC

Skuplje grijanje

SRBAC, 14. oktobra — Izvršni odbor Skupštine opštine Srbac dao je saglasnost na povećanje cijena grijanja. Cijena kvadratnog metra površine koja se grije u stanovima povećana je sa 65 na 100 dinara, dok je cijena grijanja poslovnog prostora veća za 65 odsto i sada iznosi 759 dinara po kvadratnom metru.

Ž. Š.

U STAROM MAJDANU KOD SANSKOG MOSTA

Dograđuju školu

SANSKI MOST, 14. oktobra — Zgrada osnovne škole u Starom Majdanu je dotrajala i neuslovnaz a rad, te se kolektiv ove škole odlučio na njenu dogradnju. Radove prve faze, koja obuhvata koltovnicu, salu za fizičko vaspitanje i uvođenje centralnog grijanja, izvodi GRO „20. oktobar“ a predačunska, vrijednost iznosi oko 20 miliona dinara. U finansiranju dogradnje učestvuju RO Osnovnog i predškolskog obrazovanja i vaspitanja. Skupština opštine sredstvima za otklanjanje posljedica zemljotresa, RŽR Ljubija, mjesne zajednice i daci solidarnim prilogom od 300 dinara. Ukoliko vremenski uslovi budu dozvoljavali, prva faza radova trebala bi biti završena do kraja ove godine, čemu će se sigurno najviše radovati 472 daka ove škole.

V. H.

U BOSANSKODUBIČKOM ŠKOLSKOM CENTRU

Polovična nastava

BOSANSKA DUBICA, 14. oktobra — Problem oko nabavke udžbenika za stručne predmete nije jedina teškoća bosanskodubičkih srednjoškolaca. Od početka školske godine prošlo je podosta vremena, a u dubičkim knjižarama nije stigla većina stručnih udžbenika. Isto tako, problem se javlja i kod obezbjeđenja nastavnika za pojedine stručne predmete. Tako, neki razredi još nisu počeli sa cjelokupnom nastavom, odnosno zbog nedostatka takozvanih

spoljnih saradnika u ovašnjem Školskom centru su svakodnevno primorani da učenicima otkažu časove. Naravno, najveću krivicu za ovakve propuste snosi Školski centar, jer nije na vrijeme obezbijedio potreban nastavni kadar, pa srednjoškolcima ne preostaje ništa drugo nego da ispaštaju zbog tuđih propusta, te kasnije na brzinu prelaze pojedine lekcije kako bi se na vrijeme ispunio fond časova.

M. DŽ.

PREDIZBORNA AKTIVNOST U OPŠTINSKOJ ORGANIZACIJI SK BOSANSKA GRADIŠKA

Povjerenje samo provjerenima

● Komunisti naglašavaju potrebu da se više računa poverde u moralnom liku kandidata

Opštinski komitet SK Bosanska Gradiška na svojoj posljednjoj sjednici utvrdio je precizan program aktivnosti na provođenju i pripremanju izbora u ovoj društveno-političkoj organizaciji. Nakon toga uslijedio je konkretan radni dogovor sa svim sekretarima partijskih organizacija članovima političkog aktiva — političkim aktivistima i članovima Opštinskog komiteta SK. Cjelokupna izborna aktivnost je naglašena kao značajan politički zadatak, a u diskusiji je akcentirana oštrija borba protiv svih antisamoupravnih ponašanja i pojava. Jer, u ovom predizbornoj i pretkongresnom periodu mora do izražaja još snažnije doći zalaganje članstva na sprovođenju zadataka u jačanju idejnog i akcionog jedinstva SK, te osposobljavanju za njegovo ostvarenje vodeće uloge u našem društvu. Upravo zbog toga je zatraženo da se u svakoj sredini ponovo vrativlastitim zadacima zacrtanim u toku rasprave o Prijedlogu zaključaka 13. sjednice CK SKJ, odnosno vlastitim programima aktivnosti na realizaciji Zaključaka 16. sjednice CK SKJ. Naravno, i tu će biti teškoća, ali zato su kriteriji za predstojeće izbore mnogo jasniji, precizniji i oštriji u odnosu na prethodni period.

Komunisti u Bosanskoj Gradišci posebno naglašavaju potrebu da se više vodi računa o moralnom liku i da se predlažu samo provjereni kandidati. Tek kada se na listi nađu provjereni kandidati za obavljanje najodgovornijih dužnosti u Savezu komunističara, onda o njima treba povesti širu raspravu.

— Dosadašnji propusti se ne smiju ponoviti, već se mora vratiti povjerenje u Savez komunističara. Cjelokupnu ovu aktivnost valja obavljati uporedo sa diferencijacijom, jer jedno bez drugoga neće ni moći — kaže Dragan Kragulj, izvršni sekretar u Opštinskom komitetu SK Bosanska Gradiška.

Predviđeno je da se prvi predizborni sastanci u partijskim organizacijama obave do 10. novembra, dok konačnu izbornu aktivnost treba obaviti do kraja decembra.

V. S.

Sahranjen Simo Popović

BIHAĆ, 14. oktobra — U Bihaću je u 76. godini umro kapetan prve klase u penziji Simo Popović. Simo Popović bio je nosilac „Partizanske spomenice 1941“ i borac Prvog drvarskog partizanskog odreda, Treće krajiške narodnooslobodilačke udarne brigade i Prve lenkovske brigade.

Posmrtni ostaci Sime Popovića sahranjeni su na Pravoslavnom groblju u Bihaću. Sahrani su prisustvovali predstavnici društveno-političkog i javnog života i mnogi građani Bihaća.

D. M.

BOSANSKA KRUPA

Tvornica u Bužimu

BOSANSKA KRUPA, 14. oktobra — U mjesnoj zajednici Bužim nedaleko od Bosanske Krupe počele su pripreme za izgradnju nove fabrike u okviru velikokladuškog „Saniteksa“.

Program RO „Saniteks“ o izgradnji fabrike netkanog tekstila „FLIS“ u Bužimu ovih dana će početi da se realizuje.

Tvornica flisa u Bužimu je prva ove vrste u našoj zemlji i treba u dogledno vrijeme da bude jedan od nosilaca daljeg razvoja ovog kraja.

B. V.

PROIZVODNA ORIJENTACIJA „ČAJAVČEVE“ RO „ELEKTROMEHIKA“,
JEDNOG OD UČESNIKA U PROIZVODNJI „JUGA“

Pravac jugozapad

U kragujevačkim Zavodimal „Crvena zastava“ uvedena je i treća smjena. Dnevna proizvodnja povećana sa 100 na 120 automobila. Planirana isporuka od 8.500 automobila do kraja godine biće ispunjena. Tako bi, u najkraćem, glasio raport sa proizvodnje „juga“ koji je „zapalio“ američko tržište.

S druge strane, stiže vijest iz „Folksvarena“ da ovaj proizvođač prestrojava svoj jeftini automobil, koji je preplavio brazilsko tržište, u Sjedinjene Američke Države.

Radna organizacija „Elektromehnika“, koja posluje u sastavu banjalučkog „Rudija Čajaveca“, jedan je od najkvalitetnijih pratilaca ovog programa, rečeno je na tematskoj Akcionoj konferenciji SK učesnika u proizvodnji i plasmanu automobila „juga“ na američko tržište.

Nedavno su o zadaci koja stoji pred njima govorili i u „Elektromehnici“ na tematskoj konferenciji Saveza komunista.

SMJELIJE SNOVOM TEHNOLOGIJOM

Osnovni pravac, čulose, u orijentaciji „Elektromehnika“ je jugozapad. Pojasnimo, riječ je o daljem razvijanju saradnje sa proizvođačima „juga“ i u orijentaciji na zapadno tržište. Dakle, pravac jugozapad.

Kako što češće, povoljnije, ubjedljivije stizati na to izbirljivo, razmaženo tržište. Potrebno je prije svega, rekli su komunisti, dogradivati samoupravnu organizaciju, nadvladavati grupnosvojinske interese, smjelije uvoditi novu tehnologiju, unapređivati sistem raspodjele, podsticati naučnoistraživački rad, odvajati rad od nerada, povećavati izvoz.

● PRVENSTVENO PROGRAM „JUGO“, KAO I DRUGI KOJI SU U NOVIJE VRIJEME DOGOVORENI, NAGOVJEŠTAJU RAST PROIZVODNJE ZA 36 ODSTO I POVEĆANJE STEPENA ISKORIŠTENOSTI KAPACITETA ZA 20 PROCENATA ● „ELEKTROMEHIKA“ U POSLJEDNJE VRIJEME NIJE POTREBNO SKLADIŠTE, ŠTO JE DOBAR ZNAK DA PROIZVODNJA NALAZI KUPCA

Otvoreno i kritički govorili su komunisti o dosadašnjem radu, ne dozvoljavajući da im ostvareni uspjesi zamaglate probleme. Jasno je rečeno da nagovještaj da dogodi iz svjetskih fabrika neće izaći nijedan automobil sa klasičnim načinom paljenja mora upozoriti i konstruktore „Elektromehnika“. Ne treba smetnuti s uma ni to da je svojevrmeno nabavljen veliki broj mašina specijalne namjene koji u slučaju prestanka proizvodnje određenog proizvoda ne mogu da se uključe u novu proizvodnju.

DOBAR NAGOVJEŠTAJ

Inoviranje proizvodnog programa donijelo je povećanje fizičkog obima proizvodnje u 1984 godini za 10 odsto u odnosu na prethodnu, a 16 odsto u prvom polugodištu ove u odnosu na lanijsku godinu. Prvenstveno program „juga“ kao i ostali koji su u novije vrijeme dogovoreni nagovještavaju rast proizvodnje za 36 odsto i povećanje

stepena korištenja kapaciteta za 20 odsto. Novina u „Elektromehnici“ je i to što im u posljednje vrijeme ne treba skladište. Proizvodi sa trake idu kupcima. Neophodan zaokret je osavremenjavanje proizvodnje, trećina kapaciteta je na nivou konkurencije, polovina zaostaje za godinu-dvije, a 10 odsto je zastarjelo. Veliko je i učešće živog rada. Na zapadu je učešće montaže u cijeni 10 odsto, a kod nas 50 odsto.

Dakle, u „Elektromehnici“ su jasno uprli prstom u ono što nije dobro, što se mora mijenjati. Zaključeni izvozni posao „juga“ na američko tržište je prilika za afirmaciju automobilske industrije Jugoslavije. Idejno-politički stavovi izneseni na tematskoj konferenciji preporuke koje su usvojene garantuju da će „Elektromehnika“, kao što je to bilo i ranije, svoj dio dolarske zadace obaviti valjano. Naravno, ukoliko se zaključci provedu u djelo. Tada će sigurno vjetar produktivnosti rada i umijeća naduvavati jedra u pravcu jugozapad.

A. KASIPOVIĆ

INCELOVA DELEGATSKA ISKUSTVA

SLABE VEZE — LOŠ RAD

● Sadašnja rasprava o radu delegacija u osnovnim organizacijama SK govori o nedostatku saradnje: funkcionisanje delegatskog sistema još nije razmatrano u Sindikatu, a u Savezu komunista se to čini tek pred kraj trećeg mandata

Rad delegata i delegacija u društveno-političkim i samoupravno interesnim zajednicama u Radnoj organizaciji „Incel“ tema su rasprava u osnovnim organizacijama Saveza komunista, jer dosadašnje funkcionisanje delegatskog sistema nije na zadovoljavajućem nivou. Istina, rezultati su bolji u ovom nego u prethodna dva delegatska mandata.

U „Incelu“ su formirane četiri konferencije delegacija, koje sačinjavaju delegati iz 17 delegacija iz OOUR-a i radnih zajednica sa ukupno 435 delegata. Tako je svaki petnaesti radnik ovog kolektiva biran u jednu od delegacija. U Vijeću udruženog rada Skupštine opštine Banjaluka radna organizacija ima pet delegata, a u skupštinama SIZ-ova 52 delegata.

Zabrinjavajući su podaci o radu i aktivnosti delegata: ponekad se i sjednica odlagala zbog nedostatka kvoruma. Većinom na ove sastanke dolaze predsjednici delegacija, što dovoljno govori o neodgovornom odnosu delegata. Birani su radnici bez prethodne analize o aktivnosti. Važno je bilo da su delegacije brojčano popunjene, a kako su radile, to se tek sada vidi. O ovome najbolje govore podaci o broju održanih sjednica i o prisustvu delegata. Konferencija delegacija društveno-političkih zajednica zasjedala je i usaglašavala stavove delegacija 18 puta. Konferencija delegacija u SIZ-u obrazovanja, nauke, kulture i dječije zaštite održala je tri sjednice, a samo dvije konferencije

delegacija u oblasti zdravstva, socijalne zaštite, invalidskopenzionog osiguranja i zapošljavanja. O problemima u stambeno-komunalnim poslovima Konferencija je raspravljala na tri sastanka. Ovim sjednicama prisustvovalo je manje od jedne trećine delegata iz OOUR-a i radnih zajednica.

Za ovakvo stanje najviše su krive organizacije Saveza komunista i Sindikata. Veza između delegacija i društveno-političkih i samoupravnih organa bila je samo u slučaju delegatskih izbora i donošenja godišnjih planova društveno-političkih zajednica i SIZ-ova. Da je saradnja slaba, govori i podatak da funkcionisanje delegatskog sistema još nije bilo predmet rasprave u Savezu sindikata ove radne organizacije, a da su se članovi Saveza komunista angažovali tek pred kraj trećeg delegatskog mandata. Na sjednicama Konferencije delegacija DPZ pojedini predsjednici su isticali da su se obračali partijskim i osnovnim organizacijama Saveza sindikata, zbog neaktivnosti delegata, što je dovelo u pitanje dalji rad delegacija, ali nisu naišli na podršku. Ovakvom stanju je doprinijelo i ukidanje ranije sistematiziranog radnog mjesta za poslove opsluživanja delegacija, pa je sada i evidencija o radu ovih delegacija neažurna.

I pored ovih problema u Radnoj organizaciji „Incel“ ističu dobar rad Konferencije delegacija DPZ, kako po broju održanih sjednica, tako i po aktivnosti delegata u Vijeću udruženog rada. Z. SLJIVIĆ

NA ŠTA SE LJUTE MLADI SRĐEVIĆA
U SRBAČKOJ OPŠTINI

Dom — skladište

Posmatrano u cjelini za aktivnost mladih Srpcana ne bi se moglo reći da je loša. Naprotiv, Omladinske organizacije, uglavnom, rade dobro, ne zaobilazeći ni onu u Gornjim Srđevićima Samo... Ima tu jedna loša praksa koju u svom izlaganju na nedavnom sastanku predsjednika MOK SSO Banjaluka Drago Vučić, delegat iz Srpača, nikako nije mogao da zaobide.

U ovom selu, kaže on, postoji podružnica Socijalističkog saveza i omladinska organizacija. Svaka za sebe radi dobro, ali međusobno ne saraduju. I to ne samo da među njima nema nikakve saradnje, već su antagonistički nastrojene.

U kakvom se to one antagonizmu nalaze. Vučić je kao ilustraciju naveo korištenje seoskog doma. Ovaj dom od jesenas predstavlja kamenospoticanja iz među aktivista Socijalističkog saveza na jednoj, članova omladinske organizacije na drugoj strani.

Zbog pomanjkanja prostora, name, aktivisti podružnice prošle jeseni odlučili su da žito uskladište u domu. I bitako Ali, vreće žitakoje ovi danju unesu, omladina noću iznese, jer drugog prostora za okupljanje mladih u Gornjim Srđevićima jednostavno nema.

Primjer Gornjih Srđevića, prema kazivanju Vučića, nažalost, nije jedini. U ovoj opštini ovakvih i sličnih sudaranja društveno-političkih organizacija ima više. Svi oni, bez obzira na pojedinačne uspjehe, koče bilo kakvu zajedničku akciju toliko potrebnu u društveno-političkoj praksi ovoga područja.

S obzirom na predizborni i izborni trenutak, kad se jedinstvo i saradnja svih subjektivnih snaga postavljaju kao imperativ svake političke akcije, ovakva praksa pojedinih subjekata ima više štete nego koristi.

Z. LANDEKA

INVESTICIJE U VELIKOKLADUŠKOJ OPŠTINI OVE GODINE

Ulaganja milijarda i po

Investiciona aktivnost privrednih organizacija Velike Kladaše u toku ove godine znatno je dinamičnija nego što je to bio slučaj godinu dana ranije. Ukupna ulaganja dostigla su milijardu i po dinara.

Vrijednost osnovnih sredstava u upotrebi iznosi milijardu i četiri stotine miliona dinara. To je za 207 posto više nego u istom periodu prošle godine.

M. P.

Sredstva uložena u razvoj brzo se otplaćuju: iz pogona „Saniteksa“

ZAPISANO
U BREKINJI

Prvotelkin carski rez

Prvotelka Đulova sada mirno pase u barici kod Mihića gaja. Zaboravila je svoje „porodajne“ muke i, kao i svaka dobra majka, brižljivo njeguje potomstvo.

Mališa, glavati telčić, simentalke rase, kao dane mariz za njenu dobrotu: tuckavime i teglisisu koliko jače može. Njegovi obroci su puni i to se dobro vidi: napredan je i snažan, pa se domaćica Dragica dugo s njim bori dok ga oduči. A koliko juče, sve je moglo biti drugačije — siromašniji bez te drage slike u domaćinstvu Riste Kovačića iz Brekinje. Lijepa, rasna krava bila je prije mjesec dana pred teljenjem, ali bez izgleda da se sve dobro završi. Sreća u nesreći došla je u posljednji čas: donio ju je marveni doktor, veterinar iz Knežice dr Ranko Pavić, pomogavši prvotelki „carskim rezom“ da ostane živa i na svijet donese zdravo i krupno muško tele.

Sve vrijeme do teljenja Đulova je bila na oku svoga gazde. Moralo je tako da bude: s prvim teljetom nikada se ne zna kakav će biti kraj. Može proći sve u najboljem redu, ali i s dosta muke. Dogodi se da mladunče ugine od tegljenja kad ljudi priskoče da pomognu. I tadase kaže: sreća je da je krava ostala živa.

— Zato sam, čim sam primijetio da se Đulova muči, pozvao dugogodišnjeg seoskog veterinar Mirka Karlica. Kad je vidio kakvo je stanje, pomislio je na najgoru — da će krava morati u Prijedor, na klanicu — priča Risto Kovačić. Pripremao se i na to, sumnjajući da nešto

● Lijepa, rasna krava seoskog domaćina Riste Kovačića iz Brekinje, bila je prije mjesec dana pred teljenjem, ali bez izgleda da se sve dobro završi. ● U pravi čas pritekao je mladi veterinar iz Knežice, dr Ranko Pavić, pomogavši carskim rezom prvotelki da na svijet donese zdravo i krupno muško tele. ● Ne pamti se u ovom dijelu bosanskodubličkog Polkozarja da se nešto slično dogodilo, pa ljudi kažu da je ono što je učinilo neiskusni veterinar — više nego uspješan poduhvat

može učiniti i dr Pavić, kod koga je odmah odjurio Karlica da ga obavijesti o hitnom slučaju.

— Pokušaćemo — rekao je dr Pavić i s Karlicom krenuo u Brekinju.

Tamo je vidio istu sliku. Uz nemirena krava bila je naduvana, što bi se reklo, šira nego duža.

— Moraćemo je teliti na bok!

Risti ne bi jasno i te riječi kao da su ga još više pomele.

— Carskim rezom, u štali — umirivao je doktor domaćina, ali i sebe, znajući da rizikuje, da je prostor za operaciju neuslovan, daleko od onoga kakva je u veterinarskim ambulanzama.

Operacija u štali trajala je trisata, uz Markovu i Ristinu asistenciju. Pomagali su još komšije Mihići: Pero, Dragoja i Veljko. Zajedno su lakše sa-

vladali Đulovu, vezali je i pogleli na desni bok da bi se na lijevom napravio rez.

Injekcija je dovoljno umirila Đulovu.

Dvostruko duži rez na stomaku? Učinjeno je to smjelo, suprotno udžbeničkom znanju i iskustvu prihvaćenom u marvenoj medicini da otvor može biti dug najviše trideset centimetara. U ovom slučaju morao je da bude i 60 centimetara da bi se izvuklo krupno tele, teško 40 kilograma.

Sivanje jednog, drugog i trećeg sloja, uz „sterilizaciju“ rane i instrumenata — koliko je to moguće u štali — obavljeno je strpljivo i stručno. Zadovoljan što je sve tako uspješno okončano, dr Ranko Pavić kao da je želio da pohvali domaćina.

— Đulova je dobro podnijela operaciju: bila je u kondiciji zato što je dobro hranjena.

Veliko hvala doktoru!

Ali, Risto Kovačić osjeća da su te riječi sitnica prema onome čime ga je zadužio dr Pavić. Mogao je ostati i bez krave i bez teleta, a to je nemali gubitak.

Teljenje carskim rezom ne pamti se u Knežopolju. U ovom kraju to nije samo neobičan, zanimljiv događaj. Mnogo više je od toga: ljudi u selu uvjerali su se i u ono u šta nisu vjerovali, a taj uspješan poduhvat je za mladog, neiskusnog marvenog doktora snažan podsticaj da unese još više ljubavi u svoj poziv.

Ljudi ga sada još više poštuju.

M. MILINOVIĆ

MARKSISTIČKO OBRAZOVANJE ČLANOVA SAVEZA KOMUNISTA U SANSKOM MOSTU

Nastava za 54 polaznika

Marksistički centar iz Sanskog Mosta krajem septembra organizovao je političku školu srednjeg stepena koja će trajati četiri mjeseca. Ovaj oblik marksističkog obrazovanja i ideološko-političkog osposobljavanja obuhvata članove Saveza komunista sa dužim partijskim stažom.

Školu pohađa pedeset i četiri polaznika, od kojih je najveći broj članova osnovnih organizacija i organizacija udruženog rada, a predavači su članovi Aktiva predavača Marksističkog centra, te istaknuti društveno-politički, kulturni i javni radnici sanske komune.

Od predviđenih osamnaest tema, iz oblasti marksizma, teorije i prakse samoupravljanja, filozofije, kulture i informisanja, do sada su polaznici odslušali četiri teme, nakon kojih je vođen razgovor.

V. HARAMBAŠIĆ

RAZGOVOR U SK SSRNJ
O ZAPOŠLJAVANJU
POVRATNIKA

Udruživanje, ne kupovina

● **Procjenjuje se da naši građani koji rade u inostranstvu u evropskim bankama raspolazu sa kapitalom od 20 milijardi dolara, a u zemlji imaju oko dvije hiljade milijardi dinara, od čega oko 70 odsto u devizama**

BEOGRAD, 14. oktobra (Tanjug) - Zakon o uslovima pod kojim privreda može pribavljati sredstva od građana mora štiti interese udruženog rada, ali i pojedinaca koji se na takav korak odluče. On zatim mora biti idejno-politički „čist“ i usklađen sa Ustavom SFRJ i Zakonom o udruženom radu, rečeno je na današnjoj sjednici Koordinacionog odbora za pitanja jugoslovenskih građana koji borave na privremenom radu u inostranstvu SK SSRNJ, na kojoj je u osnovi podržano donošenje takvog zakona.

Više učesnika u raspravi ukazalo je na prednosti donošenja takvog zakona. Na ovaj način bi se, rečeno je, pomoglo našim građanima koji borave na

privremenom radu u inostranstvu i imaju namjeru da se vrate i svoju ušteđevinu ulože u udruženi rad. I privreda bi imala koristi, jer bi uspjela da dođe do deviznih sredstava kojim raspolazu „gastarbajteri“. Procjenjuje se da kapital naših građana koji rade u inostranstvu, a drže ga u evropskim bankama iznosi oko 20 milijardi dolara. U našoj zemlji imaju oko dvije hiljade milijardi dinara, od čega bar 70 odsto u devizama.

Za proteklih desetak godina oko 40 hiljada povratnika zaposlilo se na ovakav način: ulaganjem ušteđevine u udruženi rad. Ta iskustva bi svakako trebalo koristiti prilikom utvrđivanja ovog zakona koji je „ušao u skupštinsku proceduru“ i koga bi trebalo usvojiti, kako je istaknuto, do kraja ove godine.

Učesnici u raspravi su ukazali i na jednu opasnost ovog zakonski akt nikako ne bi smio da legalizuje kupovinu radnih mjesta. Član Predsjedništva SSOJ Slobodan Vuković se zato posebno zalagao za pokretanje široke rasprave o sadržaju ovog zakona. Ne smijemo dozvoliti da ozakonimo sticanje društvenih privilegija i da na ovaj način potpomoćno stvaranje uslova za rentijerstvo i akcionarske odnose. Mladi ne žele da se njihove primjedbe shvate kao diskreditovanje ideje o utvrđivanju zakona. Postavljamo pitanje šta sa onim nezaposlenim koji nemaju sredstava za udruživanje sa privredom radi obezbjeđivanja radnog mjesta - rekao je Vuković.

Čula su se i mišljenja da je sadržaj u suštini tehno-kratski, a zakon čak i nepotreban, jer i na osnovu postojećih propisa „gastarbajteri“ mogu uložiti svoju ušteđevinu u udruženi rad i obezbijediti posao za sebe ili članove svoje porodice.

SINDIKAT O „ZAKONU O KUPOVINI RADNIH MJESTA“

Kako izbjeći privilegije?

BEOGRAD, 14. oktobra (Tanjug) - Nacrt zakona o uslovima o kojima i o načinu na koji organizacija udruženog rada može pribavljati sredstva rada i poslovanja od građana popularno nazvan „zakon o kupovini radnih mjesta“ - u žiži je interesovanja javnosti, pogotovo omladine koja je u tome vidi još jednu opasnost za izigravanje opšteprijhvacenih kriterija za zapošljavanje. Na sličan način zakon je pobudio pažnju i Saveza sindikata Jugoslavije, čije se Predsjedništvo uskoro raspravljati o nacrtu zakona.

Ne sporeći Ustavom i ZUR-om zasnovanu mogućnost da se takav zakon donese i potrebu da se

prikupljanjem sredstava građana jača materijalna osnova udruženog rada, član Predsjedništva Vijeća SSJ Zdravko Krvinu upozorava da rješenja ugrađena u nacrt ne odgovaraju u potpunosti logici izgradnje samoupravnih socijalističkih odnosa. Ona su očigledno motivisana problemima u zapošljavanju i teškom ekonomskom situacijom, inače povoda za jedan takav zakon vjerovatno ne bi ni bilo. Jer, nema sumnje u to da bi se njegovim usvajanjem u sadašnjem obliku stvorile privilegije ne samo među nezaposlenima, s obzirom na mogućnost da se do radnog mjesta dođe uz pomoć ličnih sredstava, već i među radnicima u udruženom radu.

JUGOSLAVIJA NA SAJMU HRANE U KELNU

Dosad najbolje predstavljavanje

Domaćini su uočili vidan napredak ne samo u prezentiranju prehrambenih proizvoda nego i u njihovom asortimanu i kvalitetu

Na Međunarodnom sajmu prehrambenih proizvoda u Kelnu, jednom od najvećih vrste u svijetu, među 5.200 firmi iz 86 zemalja su i 22 izlagača iz Jugoslavije, koji predstavljaju stotinjak proizvođača iz cijele zemlje.

Ovogodišnje nastupanje Jugoslavije na ovom sajmu može se ocijeniti kao dosad najbolji. Domaćini su, takođe, uočili „vidan napredak“ ne samo u prezentiranju prehrambenih proizvoda, nego i u njihovom asortimanu i kvalitetu. Jugoslovenski izložbeni prostor, izuzetno ukusno aranžiran, veoma je posjećen, a na uobičajenoj konferenciji za štampu bilo je oko četrdeset novinara iz SR Njemačke i raznih dijelova svijeta.

Direktor jugoslovenskog štanda

inženjer Nail Alajbegović podsjetio je na to da je jugoslovenska prehrambena industrija prošle godine ostvarila izvoz od preko milijardu dolara, od čega oko 10 odsto u SR Njemačkoj. On je istakao veliku zainteresovanost Jugoslavije za tržište Evropske zajednice, naročito SR Njemačke.

Alajbegović je, takođe, naglasio zainteresovanost Jugoslavije za saradnju sa najrazvijenijim zemljama u oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije, uključujući ulaganja u zajednička preduzeća. On je, međutim, rekao da su uvozna ograničenja na Zapadu takva da praktično onemogućavaju dugoročno planiranje izvoza jugoslovenskih prehrambenih proizvoda.

DELEGACIJA „SOKOLA“ U KUĆI CVIJEĆA - Povodom obilježavanja 35-godišnjice postojanja i djelovanja. Vezduhoplovne industrije „Soko“ iz Mostara, delegacija ovog kolektiva sa direktorom Osnovne organizacije udruženog rada „Proizvodnja aviona“ inž. Bećinom Rogonjom na čelu, posjetila je memorijalni centar „Josip Broz Tito“. Delegacija mostarskog „Sokola“ je položila cvijeće na grob druga Tita i upisala se u spomen-knjigu posjetilaca.

SASTANAK DOLANC-BRANT - Član predsjedništva SFRJ Stane Dolanc sastao se u Beogradu sa predsjednikom Socijaldemokratske partije Njemačke Vilijem Brantom, koji je boravio u Jugoslaviji na poziv Predsjedništva CK SKJ.

ČESTITKA MILKE PLANINC - VIDMARU - Predsjednica Saveznog izvršnog vijeća Milka Planinc čestitala je, u ime Saveznog izvršnog vijeća i u svoje ime, 90. rođendan Josipu Vidmaru, članu Savjeta Federacije.

UFUE BOANJI - ORLANDIĆ - Predsjednik Republike i Demokratske partije Obale Slonovače Feliks Ufue Boanji primio je člana Predsjedništva CK SKJ Marka Orlandića, koji je u ime SKJ prisustvovao Osmom kongresu Demokratske partije Obale Slonovače. U srdačnom razgovoru razmjenjena su mišljenja o aktuelnim pitanjima saradnje Saveza komunista Jugoslavije i Demokratske partije Obale Slonovače, kao i dviju zemalja. Obostrano je naglašena uloga nesvrstanih zemalja u borbi za mir i stvaranje novih međunarodnih političkih i ekonomskih odnosa. U razgovoru je posebno ukazano na potrebu dosljedne afirmacije izvornih principa politike nesvrstanih.

PRIZNANJE VAZDUHOPLOVNIM INŽENJERIMA - U Domu JNA u Zemunu održana je prigodna svečanost povodom obilježavanja 30-godišnjice završetka školovanja pete klase oficira Vazduhoplovne tehničke akademije. Tim povodom je general-major Nikola Maravić uručio ovoj klasi najviše priznanje naših ratnih vazduhoplovaca - Zlatnu plaketu RVI i PVO.

Starješine iz pete klase Vazduhoplovne tehničke akademije školovale su se u Rajlovcu i Žarkovu za dužnosti u vazduhoplovno-tehničkoj službi.

SLOVENCIMA U SRBIJI

Voz bratstva i ljubavi

● „Voz bratstvo i jedinstvo“ je postao tradicija koja se sve više njeguje, pa su se ovih dana u zagrljaju našli ne samo stari već i njihova djeca

sinoć u Gornjem Milanovcu večeru za delegaciju SR Slovenije, koja sa predsjednikom RK SSRN Francom Šetincem na čelu boravi u SR Srbiji u okviru manifestacije „Voz bratstvo-jedinstvo“.

Dušan Čkrebić je toplo pozdravio goste iz Slovenije u ime organa i organizacija SR Srbije i izrazio zadovoljstvo zbog toga što je jedan veliki događaj iz istorije, preko „Voza bratstvo-jedinstvo“, postao tradicija, koja se sve više neguje. U zagrljaju su se ovih dana našli, ne samo stari, već i njihova djeca, mladi ljudi koji će dalje nastaviti tu tradiciju. Takve susrete i veze trebalo bi njegovati, i manifestaciono i radno, zaključio je Čkrebić.

Šreća je što imamo taj „Voz“, rekao je Franc Šetinc, uzvraćajući na pozdrave. Njegov put se nikada ne smije završiti. On je više nego samo put uspomena - on je put jačanja međusobnih veza, put jačanja bratstva-jedinstva. Ne smijemo dozvoliti da bilo ko pokuša da pocjepa ove veze. Previše smo patili, previše krvi naših najboljih ljudi je bilo proliveno, da bismo bilo kome dozvolili da se igra tekovina-ma revolucije.

TRSTENIK, 14. oktobra (Tanjug) - Povodom Dana oslobođenja Trstenika i okoline danas su učesnici „Voza bratstvo i jedinstvo“ iz Slovenije posjetili Industriju hidraulike i pneumatike „Prva petoletka“ u Trsteniku. Pobratime iz bratskih opština Laško, Maribor i Celje o razvojnem putu i poslovnim rezultatima ovog kolektiva sa preko 13.500 radnika upoznao je predsjednik Poslovnog odbora magistar Ljubinko Đurović.

Gosti iz Slovenije bili su i na svečanostima u čast puštanja u rad novih objekata u Trsteniku.

Predsjednik Predsjedništva SR Srbije Dušan Čkrebić priredio je

PET PROIZVOĐAČA LIJEKOVA PODNIJELO
ZAHTJEV ZA PROMJENU CIJENA

Zdravlje opet skuplje

● **I odranije je poznato da ima problema oko cijena određenog broja lijekova, pa Savezni zavod za cijene ažurno razmatra pristigle zahtjeve, kako ne bi došlo do većeg poremećaja na tržištu**

BEOGRAD, 13. oktobra (Tanjug) - Savezni zavod za cijene upravo razmatra zahtjeve koji su ovih dana podneseni za promjenu cijena lijekova i, kako se očekuje, u toku ove nedjelje počće da daje sa-

glasnost. Do sada, zahtjeve je podnijelo pet od ukupno 15 proizvođača lijekova u zemlji. To su: „Galenika“ (Beograd), „Pliva“ (Zagreb), „Bajer-farm“ (Ljubljana), „Hemofarm“ (Vršac) i „Bosnalijek“ (Sarajevo). Ostali proizvođači za sada se ne oglašavaju.

Zahtjev proizvođača lijekova podnesen je u skladu sa najnovijom odlukom SIV-a (stupila je na snagu 3. oktobra) o davanju saglasnosti na cijene određenih proizvoda. Među te proizvode spadaju i lijekovi i farmaceutske sirovine.

Prema riječima zamjenika direktora Saveznog zavoda za cijene Branka Gostovića, i prije ove odluke SIV-a, bilo je dobro poznato da ima problema oko cijena određenog broja lijekova. Stoga Savezni zavod, kako je rekao, ažurno razmatra pristigle zahtjeve, kako ne bi došlo do većeg poremećaja na tržištu lijekova. Istina, neki od podnesenih zahtjeva nisu kompletni što, dabome, stvara određene teškoće.

Međutim, odlukom SIV-a jasno je precizirano koje sve materijalne i druge pokazatelje podnosioci zahtjeva treba da stave na raspodjelu. Tu spadaju - da podsjetimo - podaci o iznosu akumulacije prema prosječno angažovanim poslovnim sredstvima (u procentima), zatim bruto-lični dohodak po radniku (mjesečni prosjek), pa produktivnost rada, porast cijena u toku 1983 i 1984 godine i u proteklom periodu 1985. itd. No, snagom odluke SIV-a, Savezni zavod za cijene može u određenom roku da zatraži i dopunske podatke od podnosioca zahtjeva za promjenu cijena lijekova.

VEĆI IZVOZ LIVNE ROBE

MOGLO BI I VIŠE

BEOGRAD, 14. oktobra (Tanjug) - Jugoslovenske livnice su do kraja avgusta ove godine plasirale na inostrano tržište 20 hiljada tona odlične trvrjednosti od 56 miliona dolara. Izvoz je povećan za 18 odsto u odnosu na isto vrijeme lani. Međutim, mjesta zadovoljstvu nema, procjenjuje savjetnik u Poslovnoj zajednici jugoslovenskih livnica Ljiljana Nikolić. Naši odlivci su na inostranom tržištu jeftiniji za desetak odsto nego što je cijena utvrđena kod kuće. Dogovor o zajedničkom izvozu livne robe u praksi još nije zaživio, pa često livnice jedna drugoj konkurišu na inostranom tržištu.

Tehničko-tehnološko zaostajanje naših livnica, još jedan je u nizu razloga zašto inostranim kupcima ne nudimo i veći asortiman livne robe. Uglavnom proizvodimo armature, kade, radijatore i razne odlivke za industriju prerade metala. „Kamen spoticanja“ je i veći skok sirovina i repromaterijala nego gotove livne robe. To je vjerovatno i razlog što je izostao očekivani porast proizvodnje. Do kraja avgusta livnice su proizvele oko 470 hiljada tona odlivaka, ili za jedan procenat manje nego u isto vrijeme lani.

Sada je već jasno, kaže Ljiljana Nikolić, da se plan proizvodnje i izvoza do kraja godine neće ispuniti. Realna je prognoza da će proizvodnja biti „teška“ oko 700 hiljada tona odlivaka, a izvoz vrijedan oko 150 miliona dolara.

U SLICI I RIJEČI

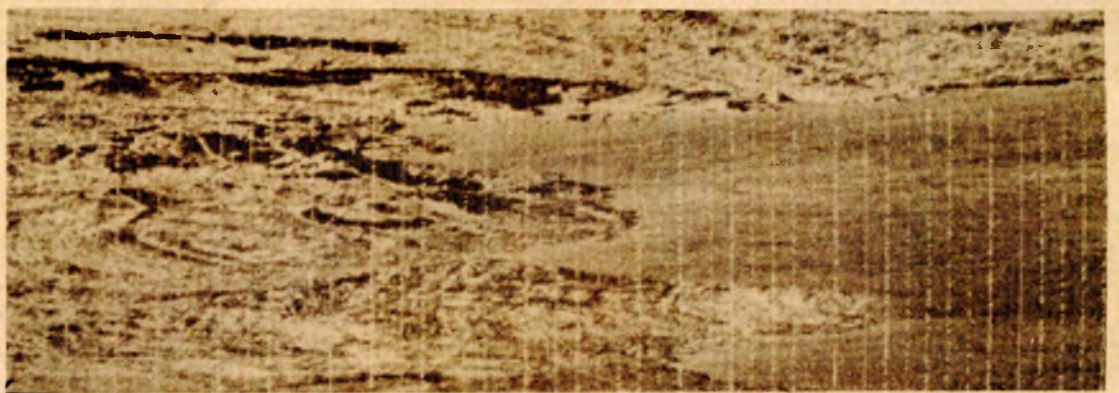
Akumulacije bez vode

BILEĆA, 14. oktobra (Foto-Tanjug) - U Bosni i Hercegovini trenutno je na snazi drugi stepen redukcije električne energije. Ukoliko se na ovaj način ne usliede planirane količine, biće ugrožena proizvodnja u industriji i uvedene još rigoroznije mjere slednje. Sudeći po meteorološkim izvještajima, obilniju kišu ne možemo očekivati u skorije

vrijeme, pa će akumulacije u narednim danima biti još praznije.

Na fotografski se vidi Bličko jezero, zapravo ostaci ograde i kuća, koje su donedavno bile potopljene vodom.

© nimlo H. DELIĆ

ZAVRŠENA POSJETA VILIIJA BRANTA JUGOSLAVIJI

Obostrano zadovoljstvo

● Nakon završnih razgovora Brant i Žarković održali zajedničku konferenciju za štampu

BEOGRAD, 14. oktobra (Tanjug) - Predsjednik Predsjedništva CK SKJ Vidoje Žarković vodio je danas završne razgovore s predsjednikom Socijaldemokratske partije Njemačke Vilijem Brantom koji na poziv Predsjedništva CK SKJ boravi u našoj zemlji.

U razgovoru su učestvovali član Predsjedništva CK SKJ Dobrovoje Vidić, izvršni sekretar Predsjedništva CK SKJ dr Stanislav Stojanović, rukovodilac sektora za međunarodnu saradnju SKJ stručne službe CK SKJ dr Aleksandar Sekulović i šef kabineta predsjednika Predsjedništva CK SKJ dr Lazar Vračarić, a sa strane SPD član Predsjedništva SPD Horst Emke, član Evropskog parlamenta Hajdemari Vičorek Cojl, savjetnik

predsjednika SPD Klaus Lindentarg i šef kabineta predsjednika SPD Karl Hajnc Kler.

Žarković i Brant su razmijenili informacije o aktivnostima SKJ i SPD na unutrašnjem planu. Predsjednik Predsjedništva CK SKJ Vidoje Žarković govorio je o ostvarivanju vodeće uloge SKJ u našem društvu i o pripremama za predstojeći 13. kongres. Vidoje Žarković je ukazao na osnovne pravce akcije SKJ i drugih subjektivnih snaga u ostvarivanju Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije i u funkcionisanju političkog sistema socijalističkog samoupravljanja.

Vili Brant je govorio o tekućim aktivnostima Socijaldemokratske partije Njemačke u unutrašnjem

životu Savezne Republike Njemačke.

Žarković i Brant su, takođe, razmijenili mišljenja o stanju u radničkom i drugim naprednim pokretima u svijetu ističući značaj njihove aktivnosti u borbi za mir i društveni napredak.

Uz obostrano izražavanje zadovoljstva što je došlo do te posjete, zajednički je konstatovano da redovna razmjena mišljenja i češći susreti doprinose boljem međusobnom upoznavanju i razumijevanju.

Domaćin i gost održali su danas, zajedničku konferenciju za štampu za domaće i strane novinare u Međunarodnom pres-centru.

Predsjednik Socijaldemokratske partije Njemačke Vili Brant danas je završio posjetu Jugoslaviji i po podne oputovao iz Beograda.

UOČI ZASJEDANJA SOCIJALISTIČKE INTERNACIONALE U BEČU

Oštar sukob Krajski — Perez

● Poslije uvreda na račun Bruna Krajskog izraelskom premijeru i vođi Laburističke partije neće biti dopušteno da zajedno s drugim liderima Internacionale govori na velikom mitingu

BEČ, 14. oktobra - S neskrivenim ogorčenjem primljene su u redovima rukovodstva Socijalističke partije Austrije uvredljive izjave izraelskog premijera i šefa Laburističke partije Šimona Peresa kojima je on „potvrdio“ svoj dolazak u Beč, na zasjedanje Socijalističke internacionale (od 15 do 17. oktobra). Perez je iz Tel Aviva ispalio „tiradu“ uvreda na račun bivšeg austrijskog kancelara i sada jednog od potpredsjednika Internacionale Bruna Krajskog. „Toliko ekstremne i mržnjom ispunjene izjave nisam doživio ni od jednog izraelskog političara, iako sam godinama na suprotnim pozicijama“ - rekao je Krajski.

Peresu je, smatra se u Beču, veoma stalo da bude prisutan na zasjedanju Socijalističke internacionale. To bi trebalo da bude njegovo prvo učešće na takvom skupu, od kad je i predsjednik izraelske vlade. No, s druge strane, iluzije koje su postojale među socijaldemokratskim partijama, da će dolazak Peresovih laburista na vlast nešto izmijeniti u izraelskoj politici agresije na Bliskom istoku, čak otvoriti put rješenoj palestinskoj problemu, potpuno su iznevjerene. Osudujući nedavnu izraelsku „akciju odmazde“ i bombardiranje u Tunisu, Krajski je izjavio da „takva vladajuća Laburistička partija Izraela nema više što da traži u Socijalističkoj internacionali“.

Omladinska sekcija Socijalističke partije je iznijela formalni zahtjev da se na predstojećem zasjedanju Internacionale u Beču stavi na dnevni red isključenje Peresove partije iz organizacije. Tako nešto, prema iz-

javi sekretara Socijalističke partije Austrije Marša neće biti na dnevnom redu, ali on je istovremeno najavio da će biti podnijet nacrt rezolucije, kojom će se osuditi politika „terorizma protiv terorizma“ a to znači akt državnog terorizma Izraela nad „štabom PLO“ u Tunisu.

Peresov napad na Krajskog, trebalo bi da bude „preventiva“ protiv takve osude izraelske politike na zasjedanju Internacionale u Beču.

Peres je Krajskog nazvao „antisemitskim Židovom“, Židovom koji raspiruje rasnu mržnju prema „vlastitom narodu“ - a za domaćina zasjedanja Socijalističke internacionale, Socijalističku partiju Austrije, izjavio je da „ne predstavlja nikakvog partnera“ za razgovore. Dodao je da izjavljuje „ovdje u Izraelu“ kako uopće ne želi da se sretno s Krajskim u Beču, a da će bojkotovati i veliki miting koji Socijalistička partija Austrije organizuje 15. oktobra u jednoj od najvećih bečkih dvorana, u okviru kampanje za razoružanje.

Izjava o „bojkotu“ ovog mitinga je prvenstveno namijenjena izraelskoj javnosti, a manje će „nauditi“ austrijskim socijalistima. Peres nije rekao da mu domaćin nije dozvolio da, zajedno s ostalim liderima Socijalističke internacionale, govori na ovom skupu. Poslije izraelskog bombardovanja u Tunisu, Socijalistička partija Austrije obavijestila je Peresa da na tom mitingu on neće govoriti, kako je ranije bilo predviđeno, već da samo može prisustvovati u „svojstvu promatrača“.

Mirko BOLFEK

POSJETA DŽORDŽA BUŠA KINI

Spoticanje o Tajvan

● U kineskim političkim analizama dolazi se do zaključka da su vašingtonsko-pekinški odnosi značajni za mir i stabilnost na Pacifiku i u svijetu

PEKING, 14. oktobra (Tanjug) - Premijer Džao Cijang rekao je sinoć američkom potpredsjedniku Bušu, koji je ovdje došao na poziv kineske vlade, da se odnosi Kina - SAD „prilično stabilni“ da se „produbljuju i proširuju“ i da se prijateljstvo dva naroda „dalje učvršćuje“. Takvom stanju su, ocijenio je on, doprinijele obje strane.

U kineskim političkim analizama dolazi se do zaključka da su vašingtonsko-pekinški odnosi značajni za mir i stabilnost na Pacifiku, i u svijetu.

Kinezi, međutim, ne zanemaruju da uslovno ocjenjuju odnose sa SAD. Tako je bilo i

sada u Džao Cijangovom obraćanju američkom potpredsjedniku, kada je rekao da ima i „smetnji koje onemogućavaju pravo i puno korišćenje svih potencijalnih mogućnosti za uzajamno korisnu saradnju“. Pri tom se uvijek ima u vidu „tajvanska smetnja“.

Sve govori o tome da ova „smetnja“ sada ili u bliskoj budućnosti nema izgleda da promijeni postojeće povoljne tokove u unapređenju odnosa Kine sa SAD, ali to ne znači da takva blokada, ne može da se pojavi u budućnosti i čak da veoma ugrozi njihove buduće odnose.

MEĐUNARODNA AKTIVNOST INDIJSKOG PREMIJERA

Gandi oputovao u Britaniju

NJU DELHI, 14. oktobra (Tanjug) - Indijski premijer Radživ Gandi oputovao je rano jutros u London, u dvodnevnu, zvaničnu posjetu Velikoj Britaniji. Ovo je prva posjeta Gandija Britaniji otkako je postao premijer.

Gandi je pred polazak izjavio da će sa britanskim premijerom Margaretom Tačer razgovarati o bilateralnim odnosima Indije i Velike Britanije. Glavne teme tih razgovora biće djelovanje ekstremnih Sikau Velikoj Britaniji, veća sigurnost za britanske stanovnike indijskog porijekla i povećanje indijskog izvoza u Veliku Britaniju kako bi se smanjio deficit Indije u trgovini sa ovom zemljom.

RASNI SUKOBI U JUŽNOAFRIČKOJ REPUBLICI

Poginuo bijelac

JOHANESBURG, 14. oktobra - Zvanični predstavnik južnoafričke vojske saopštio je da je u neredima u provinciji Istočni Kejp sinoć ubijen jedan bijeli vojnik. Kako javlja Rojter, to je prva žrtva rasnih sukoba u redovima južnoafričke vojske u posljednjih 20 mjeseci. U istom vremenskom razdoblju u nemi-rima širom zemlje poginulo je više od 750 crnaca.

U rasnim sukobima tokom proteklog vikenda u Južnoafričkoj Republici, život su izgubila tri crnca.

BLISKOISTOČNA KRIZA

Zaustavljen mirovni proces

KAIRO, 14. oktobra (Tanjug)

U izjavi jednoj američkoj TV-kompaniji, direktor Kabineta egipatskog predsjednika Osama el Baz rekao je da je izraelskim bombardovanjem sjedišta PLO u Tunisu i aferom sa brodom i avionom, bliskoistični mirovni proces ne samo usporen nego i zaustavljen. Istina, on nagovještava nove korake Egipta, ali tek „poslije nekoliko sedmica vjerovatno dok se stišaju duhovi zbog posljednjih događaja“.

Kakvi će ti novi egipatski koraci biti, teško je reći. U svakom slučaju sada su uslovi bitno izmijenjeni i o tome će Kairo morati da povera računa. Ako je tačna procjena da su presječene sve niti koje su vodile u direktne pregovore palestinsko-jordan-ske delegacije sa SAD i Izraelom, po mišljenju kairskih posmatrača, jedini način da se nešto više uradi jeste sazivanje međunarodne konferencije o Bliskom istoku.

DELEGACIJA CRNE GORE U MAĐARSKOJ

Bogaćenje saradnje

BUDIMPEŠTA, 14. oktobra (Tanjug) - Danas prije podne u zgradi mađarskog parlamenta počeli su razgovori delegacija Izvršnog vijeća Crne Gore i mađarske vlade. Na ovim razgovorima crnogorsku delegaciju predvodi predsjednik Izvršnog vijeća Radivoje Brajović a mađarsku potpredsjednik vlade Jozef Marjai. Razgovori se vode osaradnji Crne Gore i Mađarske u okviru op-

štih jugoslovensko-mađarskih odnosa, a glavna pažnja biće posvećena privrednim pitanjima. Dvije delegacije nastoje da nađu mogućnosti efikasnije saradnje između privreda Mađarske i Crne Gore, posebno u oblasti bijele tehnike, aluminijuma i metalurgije, za koju obje strane ispoljavaju interes i koja je već dosad zabilježila određen rezultat. Biće posebno riječi o saradnji u oblasti turizma i saobraćaja.

BUKUREŠT

U RUMUNJI SE PRIPREMA NOVI ZAKON O SAMOUPRAVLJANJU

OD DOPISNIKA TANJUGA

Samouprava uz jačanje države

● Radnički savjet i dalje se neće baviti raspodjelom dohotka, što je prepušteno državnim organima

BUKUREŠT, 14. oktobra - Šest miliona rumunskih radnika uskoro će dobiti novi „zakon o samoupravljanju, ekonomsko-finansijskom saodlučivanju i samofinansiranju administrativno-teritorijalnih jedinica“.

Ovaj projekt bio je u središtu pažnje i na nedavnom kongresu lokalne administracije. Naglašeno je da će se njegovom primjenom u privredi obezbijediti efikasnije provođenje principa raspodjele dohotka na osnovu učinka i oživotvorenje novog ekonomsko-finansijskog mehanizma u svim sektorima, čije se provođenje već dugo oteže. Uz to, očekuje se da će zakon stimulisati i jačanje odgovornosti, radne discipline i uopšte, doprinijeti širem aktiviranju radničke klase. Na taj način bi se i samoupravljanje, kako piše „Revista ekonomika“, afirmisalo kao direktna demokratija, jer bi široke radne mase učestvovala u

donošenju odluka od opšteg značaja.

Od novog zakona se očekuje da će doprinijeti realizaciji novog načina privredivanja, koji, u stvari, znači efikasno i rentabilno poslovanje, kao i samofinansiranje bez dotacija na osnovu centralnog državnog plana. Međutim, ponovo se upozorava da se provođenje ovog mehanizma mora obavljati pod kontrolom državnih organa, što podrazumijeva stalno jačanje uloge državne vlasti i njenih izvršnih tijela.

Računa se da će primjenom novog zakona jačati odgovornost radnih kolektiva i doći do suzbijanja negativnih pojava i prakse, koje koče veću produktivnost i efikasnije privredivanje. Takođe se očekuje da će se jačanjem radničke demokratije, koja je imperativ novog projekta, suzbijati nerad, parazitizam, nedisciplina, rutinerstvo i formalizam u organizovanju

poslova.

Stepen demokratizacije društva u Rumuniji se provjerava putem razgranate mreže raznih oblika „socijalističke i ekonomske demokratije“ - kako se to u ovdšnjim uslovima tumači, počev od narodnih savjeta u komunama, gradovima i okruzima, preko komiteta i savjeta radnih ljudi u preduzećima i industrijskim centralama, pa do kolektivnih organa u ministarstvima i predsjedništvu vlade.

Tako će, na primjer, provođenje propisa o radničkom samoupravljanju i samofinansiranju lokalne komunalne aktivnosti - kako se predviđa uticati na snaženje uloge i odgovornosti tri hiljade narodnih savjeta u rukovođenju čitavim privrednim i društvenim životom u gradovima, komunama i okruzima.

Struktura organa „socijalističke demokratije“ u ovoj susjednoj zemlji izgleda ovako: u oko tri hiljade narodnih savjeta, koji su pod direktnom kontrolom partije, djeluje 62 hiljade deputata i više od 2.300 stalnih komisija, dok je u selima još konstituisano 10 hiljada

delegacija. Uz ove brojke trebalo bi dodati još 57 hiljada komiteta i 20 hiljada udruženja građana, takođe kao instrumenata socijalističke demokratije.

Cinjenica je da rumunski uslovi zahtijevaju specifičan pristup samoupravljanju i određuju ulogu i karakter djelovanja „kolektivnog uma“ - kako se u ovdšnjoj štampi nazivaju organi radničkog upravljanja, koji se, uglavnom, brinu o pripremanju i izvršavanju privrednih planova, disciplini i štednji. U sadašnjoj fazi ti savjeti se ne bave raspodjelom dohotka, jer je to prepušteno centralnim državnim organima. Sudeći prema projektu pomenutog zakona, tako će biti i u doglednoj budućnosti.

Kao viši oblici socijalističke demokratije u Rumuniji se smatraju i masovni skupovi i forumi, kojise održavaju svake pete godine. To su, u stvari, kongresi zemljoradnika, lokalnih savjeta radnih ljudi, kulture i socijalističkog vaspitanja, kao i predsjednika savjeta lokalne administracije.

Dragoslav MARKOVIĆ

ARAPSKA REAGOVANJA NA OTMICU EGIPATSKOG AVIONA

Osuda prinudnog skretanja

● **Akciju američkih lovaca Radio-Damask naziva „državnim terorizmom“ uz ocjenu da je „jedna supersila pristupila do sada nečuvenom aktu međunarodnog piratstva“**

BEJRUT, 14. oktobra (Tanjug) - U arapskim zemljama, od Libana do Saudijske Arabije, ne prestaju oštre osude američke akcije „prinudnog skretanja“ egipatskog aviona sa otmičarima italijanskog broda „Akile Lauro“ i funkcionerima PLO koji su ih pratili.

Opšta ocjena libanskih komentatora jeste da se „na teror ne može odgovarati terorom“ pa vladi blizak umjereni dnevnik „An Nahar“ naglašava:

„Jedini način da se razriješi tragičan talas nasilja na Bliskom istoku jeste da se iskorijene povodi za njega. A to je brzo nalaženje pravednog i sveobuhvatnog rješenja libanske krize.“

Ljevičarski libanski list „As Safir“ naglašava „dvostruke aršine i ponašanje američke administracije“. Uvodničar podsjeća da Vašington „cijelom svijetu nameće mišljenje da postoji palestinski terorizam, iako svi znaju da je riječ o obliku borbe jedne oslobodilačke organizacije i jednog potlačenog i obespravljenoj naroda, da bizatim pristupio najopojenijem državnom terorizmu i prisilnom skretanju egipatskog putničkog aviona.“

Najoštrije osude američkog postupka iznose i sirijski listovi i zvanični Radio-Damask koji, takođe, ak-

ciju američkih lovaca protiv egipatskog aviona nazivaju „državnim terorizmom“ uz ocjenu da je „jedna supersila pristupila do sada nečuvenom aktu međunarodnog piratstva“.

Otputovao Abul Abas

BEograd, 14. oktobra (Tanjug) - Član Izvršnog komiteta Palestinske oslobodilačke organizacije (PLO) Mohamed Abul Abas otputovao je iz Beograda.

To je danas potvrdio šef predstavništva PLO u Beogradu Nimer Hamad. U ovdšnjim palestinskim krugovima nije precizirano kuda je otputovao Mohamed Abul Abas.

Dva lista u Saudijskoj Arabiji danas posvećuju uvodnike američkoj akciji. Dnevnik „Okaz“ konstatuje da su Amerikanci „unijeli na Bliski istok novu dimenziju nasilja preduzimajući pravi gusarski napad na civilni avion“.

I list „Al Jom“ oštro napada postupak američkog vazduhoplovstva

i konstatuje: „Bilo bi dobro kad bi Amerikanci sa istom žestinom zaustavljali izraelski teror protiv arapskih zemalja, vidljiv i sve tragičniji, kao što se obračunavaju sa novim palestinskim terorom“.

U šekatu Bahreinu list „Al Dava“ postavlja pitanje: „Da li su Amerikanci sada sebe promovisali u policajca cijelog svijeta, pošto su to uradili sa svojim plaćenicima u Izraelu na Bliskom istoku?“ pa upozorava: „Ono što Amerikanci rade u regionu Bliskog istoka u suprotnosti jes logikom, civilizovanim ponašanjem i međunarodnim normama“. Ukazuje se da su se na udaru „iracionalnog političkog ponašanja našli ne samo neprijatelji već i američki prijatelji - kao što je Egipat“. Listovi u Ujedinjenim Arapskim Emiratima (UAE) upozoravaju arapske zemlje, „da više ne vjeruju snagu arapskog svijeta, dok uvodničar lista „Al Halidj“ iz malog šekata Šardžah smatra da „predsjednik Egipta Mubarak, nakon američke akcije, imajedinstvenu priliku da se oslobodi američkog tutorstva i okova iznudenog mirovnog sporazuma sa cionističkom tvorevinom „Al Bajan“, nedjeljnik iz Dubajja, naglašava da je američka akcija „ozakonjavanje terora jedne velike sile“. I dnevnik „Al Watan“ iz Muskata (Sultanat Oman) ističe „nečekivano i nerazumno američko ponašanje koje na udar gneva stavlja i oprobane prijatelje, kao što je Egipat“.

IZ OKRUŽNOG SUDA U BANJALUCI

Veterinar „izgubio“ telad

● **Mile Bokan (43), veterinar iz Bosanske Dubice, optužen da je prisvojio 21 milion dinara**

BANJALUKA, 14. oktobra - Na optuženičku klupu u Okružnom sudu u Banjaluci sjeo je danas Mile Bokan (43), veterinar iz Bosanske Dubice, koji je optužen za pljačku, zloupotrebu službenog položaja, falsifikovanje službenih isprava i prevaru i tako prisvojio iznos od oko 21 milion dinara. Pretres vodi Veliko vijeće kojem predsjedava sudija Dragomir Miljević.

Ova krivična djela Bokan je, navodno, izvršio radeći kao rukovodilac u RJ „Bosanska Dubica“, OOUR „Kooperacija“ iz Bosanske Dubice. Prema optužnici ovaj iznos novca prisvojio je koristeći se raznim mahinacijama prilikom otkupa teladi i junadi, kao i nabavke koncentrata i lvaničnjaku, Narli, Novoj Topoli i nekim drugim mjestima za svoju radnu organizaciju.

Svoju odbranu počeo je na pomalo neubičajen način. Pročitao je nekoliko rečenica u kojima je istakao da je bio savjestan radnik istina, opterećen poslom (zadužen za 60 miliona dinara), da je stizao da obavlja sve radne za-

datke. Sve mu je, navodno, krenulo naopako kad je doživio težu saobraćajnu nesreću i bio odsutan sa posla. „Gdje mačke nema, miševi kolo vode“ - kaže u ovom svom „prilogu“ odbrane optuženi za pljačku više od 21 milion dinara očigledno aludirajući nastanje u radnoj organizaciji dok je bio odsutan.

O kakvim se „mutnim“ i komplikovanim poslovima radi govori i podatak da je saslušanje Mile Bokana trajalo više od četiri sata.

U iskazu je priznao jedino da je imao manjak od 62 teleta u ukupnom iznosu od oko 2.800.000 dinara jer je samo to ostalo nepokriveno. To mu je, veli, bilo jasno tek kad su mu prilikom vještačenja tokom istražnog postupka pokazane 62 „vagarinke“ (jedan od dokumenata neophodnih pri otkupu stoke). Inače, privođen je u martu ove godine.

Sve ostalo nije tačno. Na današnjem pretresu saslušano je šest svjedoka. Sudeenje se nastavlja sutra, a predviđeno je da traje četiri dana.

M. D.

POŽARI

MAKARSKA

Izgorjela jedna kuća

● **Više osoba zadobilo lakše povrede prilikom gašenja**

MAKARSKA, 14. oktobra (Tanjug) - U triveca i dva manja požara kod Makarske, koji su izbili juče u kasnim popodnevni satima i još nisu potpuno ugašeni, izgorjela je jedna privatna kuća, a više osoba zadobilo je lakše ozljede prilikom gašenja.

Prvi požar pojavio se u Baškoj Vodi između hotela „Horizont“ i vojnog odmarališta „Baško polje“. Zatim se vatra pojavila na samom sjevernom prilazu gradu, da bi tjerana jakim burom došla do prvih kuća zaseoka Makar. Vatrom su najprije bili zahvaćeni makija i zapušteni maslinjaci, ali je usprkos naporima više hiljada gasilaca mobilisanih u opštini izgorjela jedna stambena prizemna kuća. Trenutno je još ozbiljna situacija na trećem požarištu između Igrana i Drašnica, gdje su

takođe zahvaćeni borova šuma i makija, ali se vatra približila i nadomak samih Igrana, oštećivši neke kuće i staru osnovnu školu u mjestu.

Uz vatrogasce i stanovništvo makarske opštine, u pomoć su pritekli vatrogasci iz Sarajeva, Mostara, Imotskog, Ljubuškog, Kardaševa, Dubrovnika, Vrgorca, Gruda i Metkovića. U gašenju požara na sve tri lokacije bila je angažovana i specijalna jedinica JNA iz Kardaševa.

Prema informaciji Opštinskog centra za obavještanje u Makarskoj, postoje indicije da su požari podmetnuti. Situacija na požarištima je nešto povoljnija, pošto je jaka bura, koja je puhala na ovom području u toku noći, sada jenjala.

BAR

Ugašena vatra

BAR, 14. oktobra (Tanjug) - Dva požara, koja su prošle noći izbila u Čanju i Sušnju, ugašena su. Vatra je u toku noći i prepodnevna zahvatila desetak hektara sitnogorice i žbunja u Čanju i kretala se u pravcu radničkog odmarališta, ali je an-

gažovanjem ljudstva i mehanizacije većih barskih kolektiva, vatrogasaca, mještana Nikšića i Sutomora, pripadnika Sekretarijata unutrašnjih poslova i drugih oko 13 sati lokalizovana i nije pricinila veću štetu.

DUBROVNIK

Djelimično pod kontrolom

DUBROVNIK, 14. oktobra (Tanjug) - Prema posljednjim informacijama Štaba civilne zaštite požar u dubrovačkoj opštini, koji je noćas oko 4 sata izbio na platou brda Srđ, sada je na zapadnom dijelu pogašen i nalazi se pod kontrolom. Riječ je o području iznad Sušćepana u Rijeci Dubrovačkoj, području Noncijata, te o padinama Srđa iznad gruške luke, gdje je jutros vatra bila doprla do samih stambenih zgrada na gradskom području Kantati.

Najveća borba sa vatrom sada

TREBINJE

Vjetar otežava gašenje

TREBINJE, 14. oktobra (Tanjug) - Na području trebinjske opštine, u mjesnim zajednicama Lastva, Stolice i Mosko, izbilasuu toku jučerašnjeg popodneva tri požara. Vatrom je zahvaćeno nisko rastinje i šikara, a u Lastvi i dio borove šume. Hitno su preduzete sve mjere za gašenje, međutim, snažan vjetar i teško pristupačan teren predstavljaju veliku prepreku tako da su požari samo djelimično lokalizovani.

Pored ova tri požara, na teško pristupačnom terenu Parine i Viđuše, udaljenih od Trebinja 30 kilometara, već šesti dan traje

borba sa vatrom koja je zahvatila visoke bukove šume. I pored izuzetnih napora, požar još nije u potpunosti lokalizovan, čemu doprinosi veoma jak vjetar i nepristupačan teren. Na gašenju ova četiri požara angažovano je oko 500 pripadnika teritorijalne odbrane, civilne zaštite i stanovnika ovih mjesnih zajednica.

Uzročak požara u Mjesnoj zajednici Lastva, kako je utvrđeno izazvan je nepažljivim paljenjem vatre na otvorenom prostoru, a u toku je ispitivanje uzroka ostalih požara.

NA PUTU AVNOJ-a KOD MRKONJIC—GRADA

Poginuo čekajući autobus

● **Radoslav Čigoja (37) izgubio život na autobuskom stajalištu**

MRKONJIC—GRAD, 15. oktobra - Sinoć se oko 19 sati na putu AVNOJ-a na Previlima kod Mrkonjic-Grada dogodila saobraćajna nesreća u kojoj je život izgubio Radoslav Čigoja (37) zaposlen u RO „Ratko Mitrović“ iz Beograda. Na njega je dok je bio na stajalištu za autobuse, naletjelo vozilo „zastava 101“ (JC 384-84), kojim je upravljao Franjo Kovčalića iz Majdana. Unesrećeni Čigoja je prevezen u banjalučki KBC, ali je podlegao povredama.

L. S.

ATENTATI U PARIZU

Odgovorna „Direktna akcija“

● **Teroristi poručili da je njihova akcija uperena protiv Žan-Mari Lpena, predsjednika profašističkog „Nacionalnog fronta“**

PARIZ, 14. oktobra (Tanjug) - Teroristička organizacija „Direktna akcija“ preuzela je odgovornost za dvije jutrošnje eksplozije u Parizu, koje su izazvale znatnu materijalnu štetu, ali su, na sreću, prošle bez ljudskih žrtava. Teroristi su podmetnuli dvije bombe ispred „Kuće francuskog radija“ i zgrade Drugog programa francuske televizije „Antena dva“.

U pismu francuskoj novinskoj agenciji, teroristi su poručili da je njihova akcija uperena protiv predsjednika profašističkog „Nacionalnog fronta“ Žan-Mari Lpena, koji bi trebalo večeras da govori na pariskom radiju, a prekosutra je

predviđen kao jedan od gostiju u poznatoj televizijskoj emisiji „Čas istine“. Organizacija „Direktna akcija“, čiji su pripadnici od početka ove godine preuzeli odgovornost za 14 bombaških akcija traže da se raspusti „Nacionalni front“ i da se obustavi „rasistička propaganda“ Žan-Mari Lpena.

Jutrošnje bombe, poturene na dva sasvim različita kraja Pariza, eksplodirale su gotovo u isto vrijeme. Naročito je bila snažna eksplozija ispred „Kuće francuskog radija“ u šesnaestom pariskom arondismanu. Potpuno su uništena tri kamiona i dvoja reporterska kola Radio-intera. Na

modernoj zgradi radija, kao i na susjednim stambenim zgradama, popucali su mnogi prozori. Slična šteta prouzrokovana je i ispred zgrade „Antene dva“ u osmom pariskom arondismanu.

Pariska kriminalistička policija započela je istragu, ali za sada, kako se saznaje nisu otkrivene nikakve bitnije informacije koje bi navele na trag terorista.

ADIS ABEBA

Smrtna kazna zbog špijunaže

ADIS ABEBA, 14. oktobra (Tanjug) - Radio-Mogadiš saopštio je jutros da je nad jednim etiopskim državljaninom izvršena smrtna kazna strijeljanjem pošto je sud „nepobitno utvrdio da se bavio špijunažom“.

Nacionalni sud bezbjednosti Somalije osudio je Bejene Habte Volde Mariama (46) zbog „prikupljanja povjerljivih vojnih podataka u regionu koji graniči sa Etiopijom“.

LIBAN

Novo prijetnje sovjetskim taocima

BEJRUT, 14. oktobra (Tanjug) - „Islamska oslobodilačka organizacija“ (ILO), koja drži uzatoceništvu trojicu sovjetskih građana, zaprijetila je da će ubiti taoce i dići u vazduh zgradu sovjetske ambasade u zapadnom, muslimanskom dijelu Bejruta ukoliko Sovjetski Savez u roku od 48 sati ne zatvori svoje diplomatsko predstavništvo i ne povuče sve svoje državljane iz Libana.

Hrišćanska radio-stanica „Glas Libana“, koju kontroliše „Partija falange“ u istočnom, hrišćanskom Bejrutu javila je da je sinoć nepoznati sagovornik pozvao telefonom i naglašavajući da govori u ime ILO, uputio prijetnje „interesima Sovjetskog Saveza na Bliskom istoku i u Libanu“. „Sovjetske ambasade u arapskim i islamskim zemljama letjeće u vazduh kao što su letjele američke i francuske“ - zaprijetio je anonimni sagovornik.

I radio-stanica „Glas domovine“ koju je zapadnom Bejrutu kontroliše sunitska zajednica, javila je danas da je dobila poruke sličnog sadržaja.

NIGERIJSKI NARODNI LJEKARI TVRDE

Za sidu ima lijeka?

DAKAR, 14. oktobra (Tanjug) - Tradicionalni (narodni) ljekari Nigerije tvrde da mogu sa uspjehom da liječe sidu. To je preko Radio-Lagosu izjavio predsjednik nigerijskog Udruženja ljekara tradicionalne medicine (poglavića - šef) Lambo. Po njemu sida je u stvari kombinacija više različitih bolesti. „Nema ničega čudnog

u toj bolesti i postoje načini da se ona liječi - citira radio riječi šefa Lambo. Inače, članovi tog udruženja su u prošlosti, već više puta objavljivali da uspješno liječe neizlječive bolesti - kao na primjer rak. Zato su oni i uključeni u opšti sistem zdravstvene zaštite u Nigeriji.

PROFESIONALIZAM U AMATERSKOM RADU

Kreativan, ali i pedagoški rad

● **Amaterska društva imaju složen zadatak u kojem SIZ određuje da primaran bude program, a društveno-političke organizacije traže masovnost i vaspitno-obrazovnu funkciju** ● **Cilj amaterskog rada je okupljanje mladih, ali u njihovom radu neophodno je računati na stručnu pomoć pedagoga i profesionalnih lica**

BANJALUKA, 14. oktobra - Koliko su profesionalci neophodni u amaterskim društvima i koliko se njihovim radom mijenja status i kvalitet rada u banjalučkim sekcijama i ansamblima? Afirmacija repertoarska šarolikost, uspješan program ostvaruju se upravo uz kvalitetan kadar u amaterskom društvu.

Profesionalaca u banjalučkim društvima nema mnogo, a njihovo djelovanje postaje sve neophodnije među 19 banjalučkih organizacija, od kojih je dvanaest kulturno-umjetničkih društava. Među zaposlenim u kulturno-umjetničkim društvima profesionalnih radnika - kreativaca je najmanje.

KADROVA — IMA I NEMA

— Profesionalno zaposleni u amaterskom društvu su potrebna proistekla iz rada, ističe Milan Andrić, sekretar KUD-a „Karlo Rojc“ i samo oni koji su zaposleni na takvim mjestima znaju koliko je teško. Činjenica je da profesionalaca nema koliko je potrebno, danas u gradu najviše nedostaje muzički kadar. Iluzija je i govoriti o njihovom zapošljavanju jer ih nema. Amaterska društva imaju složen zadatak SIZ kulture nalaže da primaran bude program, a

društveno-političke organizacije traže masovnost i vaspitno-obrazovnu funkciju.

Danas je svako društvo cjelinazasebe, u smislu određivanja politike, programa, repertoara. Prateći sadašnje kretanje, bez obzira na novi samoupravni sporazum u kulturi nije se ništa izmijenilo u masi sredstava a izdaci neprestano rastu. Treba napomenuti da amaterizam ne obezbjeđuje ostvarivanje dodatnog dinara, a za zapošljavanje kreativnog radnika u amaterizmu neophodno je obezbijediti 600-700.000 dinara godišnje, istakao je Andrić.

RUKOVODIOCI I PEDAGOZI

Cilj amaterskog rada je okupljanje mladih, ističu sagovornici, ali je u ovom radu neophodno računati na stručnu pomoć pedagoga, profesionalnih lica.

Kako ističe Branko Bojat, sekretar UKUD-a „Ivica Mažar“, mladi u kulturno-umjetničkim društvima ostaju amateri, ali njihovi rukovodioci moraju biti profesionalci i veliki pedagozi. „Vrstan organizator, na primjer, može mnogo da doprinese razvoju društva. Društva obično imaju umjetničke rukovodioce i pomoćnike, a kad bi djelovala tri kreatora - reditelj, koreograf i muzički pedagog, rezultati bi bili mnogo veći. Ako društvo ima svoj prostor profesionalno lice je neophodno - ozbog inventara, garderobe, jer radi se o ogromnim vrijednostima. Mišljenja sam da bi trebalo razvijati i druge djelatnosti ne samo folklor. Imamo sreću da u Banjaluci imamo izuzetnog koreografa, dok pitanje ostalih kadrova, naročito reditelja, ostaje i dalje otvoreno, i za profesionalne institucije.

Sticanje sredstava, mogućnost određenih službi, svakako su uslov za razvoj reproduktivnog rada.

— Devet godina sam zaposlena u „Pelagiću“ obavljam administrativno-fnansijske poslove, kaže Vela Cvjetić. „Pelagić“ ima četiri zaposlena radnika, i 600 članova. Upisom planiramo i njegovo podmlađivanje, ali nemamo u planu zapošljavanje novih kadrova. Dovedi profesionalca u kulturu, naročito u amatersko društvo je posebno teško. Nedostaju nam koreografi i nisam sigurna da ima takvih škola, ali je činjenica da ima načina da se preko stručnog čovjeka dođe od kvaliteta do većih sredstava i tako proširi materijalna osnova. Prije šest godina zagova-

rali smo objedinjavanje knjigovodstvenih poslova svih društava u zavisnosti od potreba i obaveza. Mislim da još ima mogućnosti da se to ostvari - logičnije je zaposliti jednog profesionalca nego da sako društvo traži honorarnog knjigovodu.

PROFESIONALCI NEOPHODNI

— Današnji nivo amaterizma sa aspekta kvantiteta, kvaliteta programa, sadržajnih aktivnosti, svakodnevnih obaveza i zadataka je na toj razini da je neminovno prisustvo profesionalnog lica. S druge strane, naši KUD-ovi su sopstvenim samoodricanjem, zalaganjem, i društvenim izdvajanjem sredstava stvorili sebi materijalnu osnovu u opremi (tehnička pomagala, ozvučenje, rasvjeta, muzički instrumenti i garderoba) i tom inventarutrebamako davodi profesionalnu brigu i odgovara za to. Posebno izdvajam ona društva koja raspolažu određenim fondusom narodne nošnje neprocjenjive materijalne, a posebno umjetničke i kulturne vrijednosti, kaže Vaso Popović.

Od banjalučkih amatera se mnogo traži u izvodačkom smislu, ali se postavlja pitanje da li tim potrebama mogu u današnje vrijeme zadovoljiti dva profesionalna lica. Današnja struktura članstva takođe iziskuje profesionalan odnos prema kreativnom radu i umjetničko oblikovanje programa, za razliku od ranijih godina kada je bila primarna masovnost, a kvalitet je zapostavljen. U današnje vrijeme, kaže Popović, publika od amatera traži profesionalni nivo interpretacije pa se imajući u vidu strukturu članstva, a i to da su naše amaterske organizacije „žive škole“, potvrđuje potreba profesionalnog angažovanja stručnjaka.

U banjalučkim kulturno-umjetničkim društvima zaposleno je deset profesionalnih radnika. Po ocjeni sagovornika preostaje još dovoljno prostora za angažovanje i zapošljavanje stručnih lica koji bi podstakli okupljanje mladih omogućili da njihov amaterski rad bude sadržajniji i kvalitetniji.

Jagoda PRNJA

UZ ODLUKU MADRIDSKOG KEBS-a

Počinje „Kulturni forum“

● **Jedinstvena i najveća kulturna manifestacija u Evropi, u skladu sa duhom helsinškog dokumenta i konkretnom odlukom madridskog KEBS-a od prije dvije godine, razgovor je o aktuelnim pitanjima kulturne saradnje evropskih zemalja**

BUDIMPEŠTA, 14. oktobra (Tanjug) — Sve je spremno za početak jedinstvene i najveće kulturne manifestacije u Evropi poslije rata. U utorak, 15. oktobra, u novootvorenom Kongresnom centru u Budimpešti počće zasjedanje „Kulturnog foruma“ na kome će se 35 delegacija Evrope kao i predstavnici SAD i Kanade tokom šest sedmica razmatrati aktuelna pitanja kulturne saradnje u skladu s duhom helsinškog dokumenta i konkretnom odlukom madridskog KEBS-a od prije dvije godine.

Jugoslovenska delegacija koju predvodi književnik Kole Čašule nalazi se već u Budimpešti. Delegacije istočnoevropskih zemalja predvođe ministri za kulturu, a zapadne istaknuti kulturni radnici.

Eksperti zemalja koje učestvuju na zasjedanju u Budimpešti već su krajem novembra i početkom decembra prošle godine utvrdili dnevni red ovog foruma, i odredili četiri oblasti kulture o kojima će se raspravljati po odgovarajućim komitetima. Oblast likovne i primijenjene umjetnosti zatim kao drugo izvodačka umjetnost, treća oblast su pitanja literarnog karaktera, a četvrto je uzajamno upoznavanje kultura.

Sve odluke i zaključci - ukoliko budu unijeti u formi nekog dokumenta - moraju biti usaglašeni konsenzusom, što je, inače, praksa KEBS-a.

Iako se cio ovaj skup smatra i vodi kao kulturna manifestacija, nisu isključene varnice političke prirode, ali su uloženi i ulažu se veliki napor da ne dođe do konfrontacije koje bi onemogućile pozitivan i konstruktivan dijalog o suštinskim pitanjima kulture. Neutralne i nesvrstane zemlje Evrope, među kojima je i Jugoslavija, bile su već na pripremnom sastanku prošle jeseni, a spremne su i sada da to budu, veoma aktivne u mirenju suprotstavljenih gledišta i stvaranju konstruktivne klime u kojoj je jedino moguće i ostvariti glavni cilj obezbijediti življe kontakte između evropskih nacionalnih kultura i time doprinijeti opštoj miroljubivoj saradnji.

Mađarska kao domaćin ovog imponantnog skupa, osjećajući se počastvovana time da joj je povjereno, kao prvoj zemlji varšavskog ugovora, organizovanje jedne manifestacije KEBS-a učinila je veoma mnogo da se kulturni forum održi na zadovoljavajući način. Smještaj oko 600 delegata i oko 200 novimara obezbijeden je već unaprijed, kao i tehnički uslovi za konferenciju. S obzirom na delikatnost pitanja koja se tretiraju i mogućnost legalnog ulaska u zemlju svih onih kojima odranje nije zabranjen boravak u Mađarskoj, domaćini ne isključuju mogućnost pojavljivanja i grupa sa zapada koje se bore za ljudska prava - ali nisu spremni da im omoguće izlazak na ulice i demonstriranja.

U PRIJEDORU 25. I 26. OKTOBRA

Takmičenje najboljih horova BiH

PRIJEDOR, 14. oktobra — U Prijedoru će se 25. i 26. oktobra održati finalni dio takmičenja najboljih horova BiH. Nastupiće 14 horova sa oko 1000 učesnika iz Sarajeva, Banjaluke, Zenice, Kakanja, Živinica, Doboja, Mostara, Bihaca, Tuzle, Bosanske Kostajnice. Prijedora i drugih mjesta. Ovu smotru će, kako se očekuje, otvoriti član

Predsjedništva CKSKJ Hamdija Pozderac.

Takmičenje najboljih bosanskohercegovačkih horova održava se u okviru obilježavanja 100-godišnjice horskog pjevanja u ovom gradu, 40-godišnjice postojanja uspjelnog rada RKUD-a „Mladen Stojanović“ i 30-godišnjice postojanja ovdajne Muzičke škole. ZI. D.

U DOMU KULTURE 15. OKTOBRA

Slike Ljubomira Gajića

BANJALUKA, 14. oktobra — U izložbenom salonu Doma kulture u utorak 15. oktobra, biće otvorena izložba slika Ljubomira Gajića.

Riječ je o 12 samostalnoj Gajićevoj izložbi, a trećoj u Banjaluci. Umjetnik će izložiti 22 slike nastale u posljednje tri godine, uglavnom ulja na platnu i četiri tempera, a od toga je jedanaest slika velikog formata.

— Ne osjećam se slobodnim na malom formatu, mada setokom slikarskog rada pronađe odgovarajući format. Kod mene je to prostor slike od 90 do 120 centimetara koji mi daje odgovarajuću slobodu, kaže Gajić.

Ljubomir Gajić je ove godine izlagao u Galeriji „Pinki“ u Zemunu, kao član ULUS-a na Zemunskom salonu, ali i u Italiji i Švajcarskoj. Kako ističu kritičari na „njegovim platnima dominira lirizam ženskog tijela, ali i „portret kao psihološka odrednica. Slike mu se nalaze u kolekcijama i zbirkama, pored ostalog u muzejskoj zbirci Tison u Luganu. Izložba slika Ljubomira Gajića u Domu kulture otvara se u 19 sati.

J. P.

TELEVIZIJA

Hladni medij

Odmah nakon što je Slobodan Kačar onako srčano i stručno izlemao svoga zastrašujućeg američkog protivnika, u razgovoru s njim imalissimo prilike vidjeti kako izgleda jedan srdačan, jednostavan i inteligentan mladi sportist. U njegovoj surovnoj disciplini porazi bole u doslovnom smislu, a pobjede su samo malko manje bolne. Već sutradan, u nedjeljnom sportskom pregledu koji sve više sliči maloj kronici beščašća, ponudena je široka i višebojna lepeza nekvalitetnog sporta, fizički i moralno inferiornih igrača, uplašeni, sudaca, agresivne i zlonamjerne publike i pristranih komentatora. Fizičko je nasilje neizostavan i suštinski element boksčkog sporta. U toj vrsti nadmetanja, koja je tako bliska ljudskog prirodi, nema nikakvog licemjerja ni prenemaganja, a pravda je idealno nedvosmislena: pobijedeni završava na tlu. U svim ostalim igrama pravda ima više lica, zamršena je i nedokučiva, a nasilje se pojavljuje u bezbroj finih i perfidnih oblića. Igrači se nastoje uzajamno osakatiti, anonimusi iz publike pljuju krvavu pjenu opasnog i smiješnog nacionalizma svojih malenih nacija, podmitljivi suci lamataju rukama i bježe po engleskoj travi zasadenog iz budžeta siromašnih opština koje se nikako ne mogu otrgnuti vjerovanju u prastaru glupost da će narod biti zadovoljan ako ima kruha i igara.

Svaki televizijski kritičar ili teoretičar koji drži do sebe mora se bar jednom pozvati na Marsala Mek Luana, valda najznatnijeg od sve ove silne bratije koja se bavi masovnim medijima i komunikacijama. Ni mi ne želimo izostati, pa ovom prilikom podsjecamo na njegovo određenje televizije kao hladnog

● **Vrste nasilja - King Kong i Hamlet. Daske i šminka. Duško Lokin, jahta i kamin i međunarodna podjela rada. Posljednje proljeće**

medija. Između ostalog, to znači da na televiziji nikada ne možete doživjeti pozorišnu predstavu u cjelovitosti, koju omogućava posjel teatarskoj dvorani. Zato je bolje i uzbudljivije gledati Kralja Lira u posljednjem provincijskom pozorištu, nego na televizijskom ekranu kao snimku, pa makar se u ulozu kralja pojavila dvodimenzionalna slika Lorenza Oliviera. Pozorište na televiziji je, ipak, nužno i nesumnjivo korisno. Možda će se neko od televizijskih preplatnika dosjetiti da provjeri kako izgleda predstava uživo i poći do lokalnog teatra da prvi put čuje skripu dasaka i osjeti miris šminke. Za sada još ostaje žalosna istina da je nusprodivo veći broj ljudi koji su vidjeli scenu umiranja King-Konga, nego ljudi koji su vidjeli Hamleta. Zato blagonaklono odobravamo prikazivanje velikih pozorišnih predstava na televiziji.

Na kraju emisije „Jugoslavije, dobar dan“ (koja je, ako sam dobro shvatio, namijenjena našim radnicima na privremenom radu u inostranstvu) pojavio se Duško Lokin koji je sasvim neobičnim okolnostima, na ogromnoj jahti i u pratnji jedne zgodne ženske, otpjevao pjesmu o nekoj Marini čiju sliku čuva iznd kamina Poruka ovog prizora sasvim je eksplicitna: ima ovdje, dragi zemljaci, i jahti, i skupih mačaka, a bogme i kamina. Ima pomalo i patnje, ali je ona isključivo ljubavna, pa prema tome i slatka. Pomenuti prizor svakako će dovesti u nedoumicu naše trudbenike u tudini. Ako je tamo tako, šta mi onda ovdje radimo? Ukoliko je scena bila namijenjena stranim poslodavcima, njihova će dilema biti slična. Ako je tamo tako, šta onda traže ovdje? Ukratko, zlosrećni Duško Lokin u suradnji s televizijskom hitno je popriličan kamen smutnje u široko područje naše međunarodne podjele rada.

Zoran Radmilović je, stjecajem okolnosti, svoje posljednje gostovanje u životu imao u našem gradu. Neposredno pred dolazak snimio je scenu koju smo preksinoć vidjeli i u kojoj izgovara tekst što nije predividen scenarijem: „Proljeće. Posljednje proljeće“.

Sead SADIĆ

ŠANSE — Derbi Grupa fudbalske lige „Vrbas“ između Željezničara i Jelašgrada 2:2, privukao je više od 500 gledalaca, a obilovao je uzbuđenjima. Na gornjem snimku u šansi se našao Dujaković iz Željezničara, a nešto kasnije, na donjem snimku, i centarfor domaćina Blagajčević. Međutim, oba puta golman Jelašgrada Lolić izvanredno je reagovao i sačuvalo mrežu

FUDBALSKA MLADOST — Na omladinskom fudbalskom turniru u Banjaluci Borac je zauzeo drugo mjesto. Snimak sa utakmice Borac — Iskra (2:1): Mehlica i Bandjur ugrožavaju vrata Bugojanaca

VETERAN — Na derbiju Regionalne fudbalske lige Zapad BSK — Podgrmeč 2:2 jedan od zapaženijih bio je i veterani redovnika Sanjana Sekif Smajlović, koji, na slici, interveniše ispred Veljka Malbešića i Kobašića. Snimili: R. GRAHOVAC; M. PAVIČIĆ

FUDBAL

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BIHAĆA

Sloga se približava

BIHAĆ — U osmom kolu Međuopštinske fudbalske lige Bihaća najzanimljivije je bilo u Kraljama gdje su se sastali tamošnja Sloga i Sloga iz Bosanske Otoka. Sloga iz Kralja pobijedila je svog rivala čak sa 8:0. Upravo zahvaljujući tome Sloga je izbila na drugo mjesto i ima samo bod manje od vodeće Ostrovice iz Kulen-Vakufa. Omladinac iz Pokoja gubi korak, jer je i u nedjelju remizirao u susretu sa Radničkim iz Ripča na njegovom terenu. U osmom kolu strijelci su bili veoma raspoloženi, a naročito u vodećim ekipama.

Rezultati 8. kola: Kulen-Vakuf: Ostrovice — Gornje Prekounje 3:0, BOSANSKI PETROVAC: Mladost-Jasenica 5:0, KRALJE: Sloga — Sloga (BO) 8:0, GOLUBIĆ: Napredak-Gomila 3:0, RIPAC: Radnički-Omladinac 1:1, BIHAĆ: Borik-Krila Krajine 0:0, ORAŠAC: Ljutoč — Una 2:2. Slobodan je bio Radnički iz Krnjeuše

TABELA

1. Ostrovice	7	7	0	0	23: 6	14
2. Sloga (K)	7	6	1	0	37: 8	13
3. Omladinac	8	4	4	0	25: 9	12
4. Mladost	7	4	2	1	23: 7	10
5. Napredak	7	4	2	2	18: 14	8
6. Gornje Prekounje	6	4	0	4	14: 16	8
7. Jasenica	8	4	0	4	17: 20	8
8. Sloga (BO)	8	3	1	4	13: 27	7
9. Una	7	2	2	3	8: 13	6
10. Radnički	8	1	3	2	9: 9	5
11. Gomila	7	2	0	6	12: 16	4
12. Borik	7	0	4	3	6: 11	4
13. Radnički (K)	7	1	2	4	8: 23	4
14. Krila Krajine	8	1	2	5	8: 24	4
15. Ljutoč	7	0	3	4	11: 23	3

U devetom kolu se sastaju: KRnjeuša: Radnički — Ostrovice, BIHAĆ: Krila Krajine — Ljutoču POKOJ: Omladinac — Borik STIJENA: Gomila - Radnički (R) BOSANSKA OTOKA Sloga — Napredak JASENICA: Jasenica-Sloga (K) BIHAĆ: Gornje Prekounje-Mladost. Slobodna je Una iz Kulen-Vakufa

RADNIČKE SPORTSKE IGRE U KUGLANJU

„Čajavec“ pobjednik

BANJALUKA — U finalnom dijelu Radničkih sportskih igara u kuglanju najviše uspjeha je ekipa „Rudija Čajaveca“. Izvršnim rezultatom od 831 oborenog čunja daleko je nadmašila najveće konkurente takmičare Vrbase koji su uspjeli srušiti 779 čunjeva. Prvo poluvrijeme proteklo je u „mrtvojtrci“ dvaju rivala, da bi u nastavku Vrbas pokleknuo i dozvolio „Čajavecu“ da stekne značajnu prednost. Treće mjesto zauzeli su takmičari Jelšingrada, a Garnizonska ambulanta je posustala i skromnim rezultatom od 672 oborena čunja ostala na začelju najbolje „četvorke“ u opštini.

REZULTATI: 1. „Čajavec“ 831 (412 +419), 2. Vrbas 779 (405+374), 3. Jelšingrad 710 (346+364), 4. Garnizonska ambulanta 672 (327+345).

R. J.

ŠAH

REPUBLIČKA LIGA GRUPE ZAPAD

Bez derbija

Svakako da bi najviše pažnje u ovom kolu pobudio susret između „Čajaveca“ i ljubijskog „Rudara“ ali do njegovog odigravanja nije došlo zbog tragične smrti majstorskog kandidata iz Ljubije Miroslava Borojevića. „Jajce“ i dalje čvrsto drži vrh tablice, e ovom kolu visoko su porazili ekipu „Mladosti“ iz Glamoča. Takosu dobili meč u susretu sa „Petrom Mečavom“, šahisti „Borca“ iz Titovog Drvara su najavili žalbu zbog igranja omladinca Smailagića koji nije imao lične dokumente.

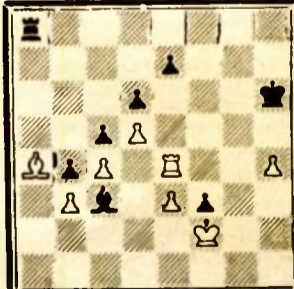
TITOV DRVAR: „Borac“ — „Petar Mečava“ (Banjaluka) 6:4, Bjeljac-Aldobašić, remi, Srdić-Jekirić, remi, Popović-Dizdar 1:0, Marčeta-Vukadinović 0:1, Šobot-Ninković 1:0, Delić-Berić 0:1, žene: Marčeta-Grgić 1:0, Popović-Šarić 1:0, omladinci: Mihailović-Smailagić 0:1, Knežević-Lukač 1:0, BIHAĆ: „Bratstvo“ — „Jelašingrad“ (Banjaluka) 4:6, Tajić-Narančić, remi, Borčić-Kelečević 0:1, Janda-P. Brkić, remi, Amidžić-V. Brkić, remi, Redžepagić-Romić, remi, Jakovac-Galić 0:1, žene: Hrnjica-Vehabović 1:0 (b.b.), Pralica-Stanivuk 0:1, omladinci: Studen-Milosavić 1:0, Zulić-Medić 0:1, GLAMOČ: Mladost — Jajce 2:8, Đuzel-Jokić 0:1, Radić-Vojković 0:1, Đukić-Malkoč 0:1, Ljuboja-Jakešević 1:0, Radoja-Adžamović 1:0, Karača-Lisica 0:1, žene: Lončar-Buljić 0:1, Smajić-M. Demo 0:1, omladinci: Đukić-Đeno 0:1, Čolić-Marčeta 0:1, BANJALUKA: „Braća Mažar-Željezničar (Dobrič) 8:2, Dujilović-Janjetović 1:0, Pičulin-Stojnić 0:1, Kulenović-Ivković 1:0, Bogdanović-Grab 1:0 (b.b.), Omerkadić-Anđelić 1:0, Tadić-Basrak 1:0, žene: Čikić-Prošić 0:1, Janković-Čolić 1:0, omladinci: Greb-Stojaković 1:0 (b.b.), Ludvig-Rastović 1:0.

BANJALUKA: „Rade Ličina“ — „Pobjeda“ (Ključ) 8,5:1,5, Gorić-Dautović 1:0, Trkulja-Volas, remi, Rajčević-Hadžić 1:0, Borković-Pejić 1:0, Vincić-Talić 1:0, Bojanić-Lekić 1:0, žene: Kremenović-Škrbić 1:0, Roso-Jovičić 1:0, omladinci: Mrkela—Hadžić 0:1, Krčmar-Malešević 1:0.

REDOSLIJED: „Jajce“ 34,5 poena, „Braća Mažar“ 26,5, „Rade Ličina“ 25,5, Rudar 24,5 (meč manje), „Petar Mečava“ i „Jelašingrad“ po 23 poena, „Čajavec“ 22 poena (meč manje), Mladost 20,5, Borac 16,5, Bratstvo 16, Pobjeda i „Željezničar“ po 9 poena.

SAHOVSKI ZADATAK

Broj 980
Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kf2, Te4, La4, pješaci b3, c4, d5, e3, h4 (8)
Crni: Kh6, Ta8, Lc3, pješaci b4, c5, d6, e7, f3 (8)

Crni vuče i dobija!
Energičnom igrom crni je realizovao svoju prednost nakon tri poteza (Kotloman — Cinman, Lenjingrad, 1985).
Rješenje prošlog zadatka: 1. Sg6 i crni je predao, jer su istovremeno napadnuti dama i topom. Naime, na 1...fg6 siljedi 2.Lg6 uz 3.Lg5 i dama je zarobljena.

KAD SE U RADOSAVSKOJ SLAVI 50 GODINA SREĆNOG BRAKA

„Zlatni pir“ Stoje i Stojanke

●Stoja i Stojak Sandalj iz Radosavske obilježili pedesetogodišnjicu srećnog braka ● Na „zlatnom piru“, kao na svadbi okupili se sinovi i snaha, unučadi i zetovi, unučad, prauučad, komšije, prijatelji...

„Trospratna“ torta za „mladu i mladoženju“

RADOSAVSKA, oktobra - Desetog oktobra Stoja i Stojak Sandalj iz Radosavske se rado sjećaju. Tog dana pozivaju se komšije i uža rodbina na čast, kafu, rakiju, slatko... prozbori se koja riječ o onome što je davno bilo, kako je danas i šta bi moglo da bude.

Za razliku od mnogih proteklih ovogodišnji 10. oktobar je bio poseban, drugačiji od ranijih. Kako i ne bi kada su Stoja i Stojak toga dana obilježili su „zlatni pir“, 50-godišnjicu svoga uspješnog braka, punog ljubavi i razumijevanja.

Seosko dvorište, ni malo ni pregolemo, sa glavnom kućom i još nekoliko pomoćnih objekata. Nasred dvorišta zažarena vatra, a kraj nje na raznju vrti se jagnje i prase. Čuje se veselo žamor gostiju, sinova i kćeri, zetova i snaha, unučadi i prauučadi. Tu je i muzika, dva harmonikaša a piću nikad kraja. Rakija, ona domaća, vlastite proizvodnje, ima i konjaka, kafe, sokova, vina... ko šta voli.

GLEDALI SE, GLEDALI...

I dok se vatra igra, zarumjenjelom prasetinom za svečano ukrašenim stolom za ovu priliku sjedimo sa slavljenicima. Stojom, kojoj je 68 i Stojakom kome je 71 godina.

Uzeli smo se 10. oktobra 1935. godine, veli Stojak, u vrijeme kad se nazirao početak teških godina. A ja siromašan, otac mi ništa nije ostavio, zagledah se u svoju babu - pokazuje na Stojku tada mladanu seosku ljepoticu, takođe, iz Radosavske. Imao sam 21 godinu i važio sam za vodećeg momka u Radosavskoj. Bio sam mlad i zgodan, priča Stojak, a bogami i rječit pa mi nije bilo teško da uspostavim kontakte sa djevojkama. Međutim, ni danas nisam odgonetnuo šta je to u meni bilo tako magično da sam „lomio“ srca djevojačka.

I tako je Stojak u dokolici obilazic livade i pašnjake, zagledao stada, a

iz prikrajka čobanice, sve dok jednog dana se ne namjeri na Stojku. Bijaše joj tada tek 17 godina.

Bogme, ni ja nisam bila ravnodušna, prihvatila Stojku. Eto, dadoh mu maramicu, prevari me pustahija jedna. Ali, kako je bio lijep i zgodan nisam se puno ni opirala, ni kajala. Dala bih mu i dvije, mislila sam, samo da me zaprosi...

UZ UNUČAD - NAJLJEPŠE

Tako, malo u šali malo u zbilji, priča Stoja i sjeća se vremena kada je malo bilo momaka a valjalo se udati. Djevojka koja bi napunila 20 godina, a bila neudata, proglašavana je usidjelicom. Taj pritisak je trebalo izdržati, jer se pečat nosio do kraja života. Tragalo se tada po nekoliko koljena unazad po čitavoj porodici, kako bi se našla „djevojačka falinka“ - šta je uzrokovalo da djevojka postane usidjelica.

I tako, Stoja i Stojak za svoju ljubav rekoše roditeljima, a ovi popu u Gradini, gdje se 10. oktobra 1935. godine u crkvi i vjenčaše. Od tada pa do danas, pet decenija, zajedno dijele radost i tugu, sreću i nesreću, izrodiše petoro djece, dva sina i tri kćeri.

Najprije nam se rodi Vinka, 1936. koja je i sama postala baka.

potom sin Milan 1939. godine, i oboje sa svojim porodicama žive u Banjaluci - priča Stojak.

Tada nekako, pred rat, veli Stoja, Stojak dobi poziv za vojsku i kao vojnik bivše jugoslovenske vojske bi zarobljen i interniran u Njemačku. Ja sam se sa djecom borila kako sam znala i umjela i tek sam Stojaka vidjela nakon kapitulacije Njemačke, kada je uspio da se vrati u zemlju.

Rodilo se tada još troje djece, kćerka Milka 1947, sin Marko 1949. i Borka 1953. godine. Marko je prije 19 godina otišao u Kanadu, a Borka prije 16. Oboje imaju srećne brakove sa kanadskim državljanima. Marko je vlasnik većeg autosalonu za prodaju i popravku vozila nedaleko od Toronta. Ovih je dana u Jugoslaviji i pregovara sa kragujevačkom „Zastavom“ o plasmanu „juga“ na kanadskom tržištu.

I tako su Stoja i Stojak danas veoma srećni, jer sreća su im, kako rekoše, djeca, unučad i prauučad, koji često dolaze da ih obidu, pomognu, doduše, slavljenici to i ne traže, relativno se dobro osjećaju, mada Stoja „osjeti srce“, a Stojak se „bori sa reumom“. O sreći ovih ljudi je govorila kćerka Milka, koja im je o zlatnom piru u poklonila pjesmu.

Zarko PAVLOVIĆ

KOZMETIČKI KUTAK

RUKE

STARE — PRVE

●Samo malo napora treba da bi ruke izgledale lijepo i njegovano: mlaka voda, krema pri ruci, gumene rukavice ako se radi sa hemijskim sredstvima...

Ogledalo žene

Iako je koža na rukama otporna, ipak ne može odoljeti svim onim napadima kojima je izložena cijelog života. Da bi bila ljepša i elastičnija potrebno je relativno malo njege, ali redovite, jer će u protivnom ostariti prije nego lice. Važno je da se ruke peru uvijek u mlakoj vodi i temeljito obrišu. Neke uvijek pri ruci bude tuba sa hranljivom kremom koju brzo upija koža. Kako ruke treba štiti od hladnoće isto tako ih treba štiti i od jakog sunca naravno s nekim proizvodom s visokim stepenom zaštite. Od tvrde vode, pune kamenca, najbolje štite biljna ulja na bazi lanolina.

Ne zaboravite, kada perete rublje ili sude, čistite prašinu, radite sa jakim hemijskim sredstvima obavezno koristite gumene rukavice. Ako ih ne podnosite, obavezno upotrijebite zaštitnu kremu, koja će spriječiti uvlačenje prijavštine u pore. U kućnoj apoteci uvijek treba da bude ulja i tinktura od bilja za lakše posjekotine. Nikada ne dirajte bradavice, a kod ekcema, dermatitisa i raznih alergija obratite se ljekaru. Gimnastikom se pospješuje cirkulacija i održava gipkost ruku. Jednom nedjeljno masirajte ruke upotrijebivši hranljivu kremu. Prvo masirajte jedan po jedan prst, potom između palca i kažiprsta, zatim čitavu ruku, te podlakticu sve do lakta. Tako ćete pospješiti krvotok, ojačati kožu i pospješiti rast noktiju. Istovremeno će aktivni sastojci hranljive kreme prodrijeti duboko u kožu.

Nokat-odraz zdravlja

Nokti su slika onog što se događa sa našim organizmom, pase često na njima može pročitati o kakvom je poremećaju riječ. Ako su suvi, lome se i ljušte u slojevima to je znak za alarm da sa zdravljem nije sve u redu. Loši nokti mogu biti i posljedica nezdrave prehrane u kojoj nema dovoljno kalcija i vitamina B, D, i E. Nokti mogu učiniti ljepšim ruke i stopa-

la ali imaju i važnu funkciju da štite osjetljive nervne završetke na vršcima prstiju i pomažu cirkulaciju krvi. Zato nokti ne smiju biti prekratkati, ne kraći od vrhova prstiju ali ni predugi jer će tada oslabiti. Da bi narasli od korijena do vrha treba 6 mjeseci i zato ih treba njegovati i čuvati.

Preventiva su zaštitne rukavice kod svih poslova a ako dode do oštećenja masirajte ih zajedno sa kožom ruku hranljivim kremom i to od korijena prema vrhu svaki posebno.

Prilikom manikiranja ne držite nokte dugo namočene u sapunskoj vodi jer će ih to previše omekšati, i nokat i kožicu, te ih isušiti. Kožicu ne režite već je potiskujte prema korijenu drvenim štapićem ili zaštitljenom gumicom za brisanje. Ako su vam nokti skloni pucanju radije ih redovno skraćujte nego da se savijaju i pucaju. Lakiranje ne šteti noktu, naprotiv, daje mu čvrstoću ali nokti i ruke moraju biti njegovani, alak u skladu sa ružem da bi dojam bio pravi. Svijetli lak povećava, s tamni smanjuje nokte. Kod širokog nokta strane ostavite nena-mazane a kod uskih i dugačkih, preskočite polumjesec uz korijen.

Durdica GOLIC

AKCIJE KOMUNALACA

Mali akcijaši u Velikoj Kladuši

Izvoze stakleni krš

VELIKA KLADUŠA, oktobra - Radna organizacija „Komunalno“ iz velike Kladuše tokom ove godine prikupila je dvije i po hiljade tona starog papira. Do kraja godine planirano je da bude prikupljeno još hiljadu i po tona ove sirovine.

Osim papira, komunalci su ove godine počeli i prikupljanje stakla. Tako je 130 tona plasirano preradivačima u Italiji, a do kraja godine očekuje se još 50 tona stakla.

Na prikupljanju ovih sirovina, osim radnika „Komunalnog“, angažovan je i veliki broj učenika osnovnih škola s područja velikokladuške komune. Otvoreni su i punktovi za sakupljanje u Vojnici, Vrginmostu i na Plitvičkim jezerima.

Ova radna organizacija ustanovila je i Nagradu „Junak“ koju svake godine dodjeljuje odjeljenju učenika koje je bilo najradnije u sakupljanju papira.

M. PILIPOVIC

SATIRIKON

- Kakva je to sloboda govora u kojoj vrše pretres misli?
- Najteži su udarci praznom glavom!
- Lako je biti prvi u basni, teško je u naravoučenju!
- Da ne bi prijali ruke, neki svoj hleb mijese jezikom!
- Na stranpulici su greške jedini putokazi!
- Svako veliko „biće bolje“, ima svoje „malo sutra“!
- Usijana glava ne čini lik svijetlim!
- Svi smo isti. Zar niko neće da bude bolji?

B. MITROVIĆ

	ODJEK MONJSKIE KOPITA	ZENSKI LIK IZ VERDIJEVE OPERE "DON KARILOS"	IME PJEVAČA DONTIJANA	VATRALJ, MAŠICE	RETIKULO-ENDOTELNI SISTEM	ANKONA	IME KI-PARA RADOVA-NIJA	PROVJERNA ZNANJA	DONJI DIO NOGE, TABAN	IME VIŠE NAŠIH MJESTA	30 JODNE KISELINE	BICIKLIST MERKS	LANTAN	RIMSKI I	CAMAC ZA RIBOLOV GAJETA (mn)	PRILOG: PRETJE-RANO, PREVIŠE
BRČKI KOMP-ZITON, FLIKS										BRČKOVIC ZA BILJE-LJENJE						
OGOLJE-LOST TIJELA										PASTIR U DZELU V NAZORA BERTERTIV VERTI				EDWARD		
ZEMLJO-TRES																KOJI JE BEZ VODE GRČKO SLOVO
PJEVAC LIVNJAK			KRASU-JEVAC													
IME PJE-VACA ROSIJA			NEUTRUM		MUZIČAR KALOBERA								DIJELOVI OTPLATE			
													KAMPU-CLJA			

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): Žan Pol Belmondo, Ava, ideogram, anarhizam, vatra, sardina, Niki, anagram, takav, ajan, caka, jamb, srastali.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA

UZGAJAM POVRĆE

Vinka Zrnić, domaćica:

— Kada se govori o vođenju domaćinstva, danas nemam nekih teškoća kao nekada kada su mi djeca bila mala. Vremena imam mnogo više pa mogu da se posvetim i uzgajanju povrća što najradije činim na zemljištu svojih roditelja u Radosavskoj.

DOBRO SAM SE SNAŠAO

Darko Kosanović, učenik:

— Sada sam treći razred grafičke škole i s obzirom na to da sam se protekle godine iz Slovenije gdje sam proveo 16 godina, doselio u Banjaluku, nisam imao većih teškoća sa srpskohrvatskim jezikom. On se u slovenačkim školama veoma malo izučava, nešto u petom razredu osnovne ali sam ga ja dobro savladao u porodici gdje se uvijek govorilo srpskohrvatskim jezikom.

RJEŠENJE U RADU I PROIZVODNJI

Novak Jakovljević, radnik:

— Ne znam kuda nas vode svakodnevni poskupljenja. Možda ona onima sa visokim primanjima i ne predstavljaju neku veću stavku u kućnom budžetu, ali nama radnicima, pogotovo nama koji imamo male plate i nemamo vlastite zemlje i te kako predstavljaju veliki teret. Društvo bi trebalo rješenje da potraži u kvalitetnijem radu i proizvodnji a ne u podizanju cijena.

POVEĆATI PLATE ŽELJEZNIČARIMA

Hilja Zrnić, mašinovođa:

— Rad na željeznici je težak i odgovoran a nedovoljno nagrađen. Pogotovo dolazi do izražaja ako se vrši poređenje sa radom i odgovornošću u drugim radnim sredinama gdje su dohodi zaposlenih mnogo veći. Zato bi na željeznici valjalo povećati lične dohotke.

Ž. PAVLOVIĆ

ZANIMLJIVOSTI

Protiv loše volje — trčanje

Kada su u pitanju neraspoloženja i stanja zlovolje, onda može da bude vrlo efikasno jedno prirodno sredstvo — kretanje na svježem vazduhu, ili još bolje — trčanje. Kako naučnici smatraju, trčanje praktično odmah uklanja loše raspoloženje, a uz to onosetad irjede javlja.

Terapiju trčanja treba svakako podesiti prema ličnoj konstituciji pojedinaca. Ko se nikada ranije nije bavio trčanjem (ili nekim drugim — zamarajućim sportom), ne smije da pretjeruje. Trebalo bi prvo da započne sa šetnjama od jednog sata u prirodi, i da u toku tih šetnji trči jednu do dvije minute.

Ko se već bavi sportom, može da počne trčati 15 minuta, zatim hodati 15 minuta, pa onda opet trčati 15 minuta — sve dok ne prođe otprilike jedan sat. Ova terapija trčanja se po ritmu razlikuje od džoginga. Trčanje na prirodan način pospešuje krvotok, mozak dobiva više kiseonika. A upravo ovaj pojačani dovod kiseonika utiče na to da se rasprši unutrašnje nezadovoljstvo i neraspoloženje, jer poput svježeg vjetrova djeluje na mozak i na dušu. Čovjekov organizam ima veoma veliku potrebu za kretanjem, što ima svoje biološke uzroke. Dakle, da se tijelo i duša ne bi razboljeli, potrebno im je obezbijediti dovoljno kretanja.

Ako se tu i tamo pojavi malo sjete i tuge, ili pak loše volje — to je sasvim u redu, i nimalo uznemiravajuće. Raspoloženje je podložno oscilacijama — stalno se smjenjuju faze dobrog i lošeg raspoloženja. A potrajali stanje zlovolje duže od jednog sata — onda su, za postizanje psihičke uravnoteženosti, trening trčanja ili plivanja ono pravo.

Međutim, ko je češće od triput sedmično u nekakvim depresivnim raspoloženjima, ne bi trebalo da se osloni samo na trening kretanja, nego da se obrati za pomoć i ljekaru.

D.T.

Kristl se udaje

Američka televizijska i filmska glumica Linda Evans, koju poštovaoci TV-serije „Dinastija“ dobro poznaju kao Kristl Karington uskoro se udaje i to treći put. Uzdaajući se u izreku „treća sreća“, lijepa plavuša će postati supruga filmskog producenta i multimilionera Ričarda Koenana.

Američka štampa podsjeća da je Linda Evans prvobila supruga filmskog reditelja Džona Dereka, koji je digao ruke od nje kada je upoznao svoje novo filmsko otkriće, kasnije slavnu filmsku ljepoticu Bo Derek. Lijepa Linda se brzo

utješila u naručju i milionima poznatog biznismena Stena Hermana, ali ni s njim nije pretjerala u dužini bračnog života. Sada je, međutim, uvjeren da je najzad našla pravog čovjeka, a da bi je u to uvjerio, sretni budući mladoženja je uložio, ni manje ni više nego 15 miliona dolara da bi sagradio i uredio njihovo novo bračnogriježdo.

Bez obzira na svoje bračne planove, Linda Evans ne odustaje od glumačke karijere, a najnovija vijest iz ove oblasti obradovao je poklonike „Dinastije“: u epizodama koje će se uskoro snimati Linda tumači čak dvije uloge lik Kristl Kerington, a istovremeno i svoje dvojnice, ridokose ljepotice u dlatku slične Blejkovoj ženi, koja je plaćena da stvari u „Dinastiji“ zamrsi do krajnjih mogućnosti.

RADIO-PROGRAM

UTORAK, 15. OKTOBAR

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 metara (1071 kHz) i UKT 95,5 MHz
OD 5,00 — DO 9,00 — JUTARNJI PROGRAM RADIO—BANJALUKA (5,30 Vijesti, 6,00 jutarnji dočnik RS, 7,30 JUTARNJA HRONIKA, 8,00 MARKSIZAM I TEORIJA PRAKSI, 8,30 VIJESTI)
OD 12,00 DO 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH
14,00 Početak programa, 14,05 PROGRAM 1,2,3, — Program 123 (VIJESTI u 14,30, Oglasi i obavještenja u 15,00) 15,30 DNEVNIK, 15,45 Intermeco, 16,00 DNEVNIK — RADIO — SARAJEVO 16,30 Magazin sedam 17,00 SASTANAK U PRIJEDORU (VIJESTI u 17,30), 18,00 Završetak programa.
Od 18,00 DO 01,00 — Prvi program Radio—Sarajeva.

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 — 7,00 JUTARNJI PROGRAM (vijesti 5,30 i 6,30)
12,00 — 14,00 ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH (Susret na talasu)
14,00 POČETAK EMITOVANJA I NAJAVA POPODNEVNOG PROGRAMA
14,05 — Muzika — informacije — muzika
14,50 — Oglasi i obavještenja
15,00 — Nešto novo, nešto staro, narodna muzika
15,30 — „Iz udruženog rada i mjesnih zajednica“, informativno-politička emisija
15,45 — U disko-tonu
16,00 — DNEVNIK Prvog programa Radio—Sarajeva
16,30 — Muzički album
16,55 — Vijesti
17,00 — Odjava i završetak popodnevnog programa

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherca
12,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RS BIH
14,00 — Najava programa i vijesti
14,05 — Za svakog ponešto — emisija za ljubitelje zabavne muzike
14,30 — Vi birate, mi emitujemo „muzički emisija“ po izboru slušalaca
15,00 — „Hronika opštine Prnjavor“ — aktuelno-informativna emisija
15,50 — Mali koncert zabavne muzike
16,00 — Odjava programa
SRIJEDOM RADIO—PRNJAVOR NE EMITUJE PROGRAM

SRBAC

12,00 — Zajednički program radio-stanica BiH
14,00 — Danas na talasima radio-Srpca
14,05 — Magazin 85 (Vijesti u 14,30)
15,30 — Hronika srbačke komunne
15,45 — Zabavljaju vas...
16,00 — Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKI NOVI

12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — I danas smo zajedno
14,10 — Želje slušalaca
15,00 — Kultura i obrazovanje
15,15 — Muzički intermeco
15,30 — Novosti dana
15,45 — EP prospekt
16,00 — DNEVNIK RSA I
16,30 — Odjava programa

KLJUČ

Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BIH
14,00 — Najava programa, muzika — oglasi — muzika
14,30 — Muzika — informacije — muzika
15,30 — Emisija narodne muzike i odjava programa
16,30 — Prenos Prvog programa Radio—Sarajeva.

PRIJEDOR

12,00 — Zajednički program
13,00 — Najava programa
13,05 — Čestitke, želje, pozdravi...
14,00 — OMLADINSKI STUDIO
14,45 — Muzika i EPP
15,00 Hronika dana
15,45 — Novo iz disko-produkcije
16,00 — Odjava programa

SARAJEVO

OTVORENI STUDIO

Prvi program 17 sati
Današnji jednosatni „Otvoreni studio“ posvetili smo aktuelnoj temi, a govori o banjanskom turizmu. Poznato je da u našoj zemlji imamo veliki broj mjesta koji već pružaju ovakve usluge bilo turistima ili licima koja se liječe, a dosta je mjesta koja te svoje prirodne mogućnosti ne koriste.
Emisiju će se realizovati u saradnji sa Radio—Zagrebo i uglavnom će biti riječi o banjanskom turizmu u našoj republici i u susjednoj Socijalističkoj Republici Hrvatskoj.
Kakva je iskoristivost banja i banjanskih kapaciteta u ovim republikama, kako teku pripreme za narednu sezonu i koliko se banje i kako koriste u turističke i medicinske svrhe?
Urednik u sarajevskom studiju Milorad Filomi

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA: — TUAREG (američki) u 11, 16, 18 i 20 sati
VRBAS: BANDIT IZ ŠANTUNGA (hongkonški) u 16, 18 i 20 sati
PALAS: (velika sala) RATNE IGRE, američki 10, 16, 18 i 20 (mala sala) Sest Švedanki na benzinskoj pumpi (zapadnonjemački) u 15, 30, 18, 30 i 20, 30, a u 10 sati češki film Nepotpuno zatamnjenje.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave

DOM KULTURE

U 20 sati gostuje Tomislav Getić Pišča popularnim komadom „Ja, Pišča takozvani“.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog dana sem ponedjeljka od 9 do 15 sati. Subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13 sati.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima Centralna apoteka u Ulici Veselina Masleša 18, telefon 35-306.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
— Centar za obavještenja 985.

Služba za interventne kvarove „Vodovoda i kanalizacije“ tel. 40-811 i 40-815

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6. 1985. godine.
Za Sarajeva: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).
Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
Za Beograd: 06,53 (poslovni), a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).
Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzani).
Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

Za ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

Za BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30
Za LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

Za SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).
Za KRANJSKU GORU: 13,15.
Za TUZLU 05,35 i 15,45
Za DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)
Za MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

Za BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

Za NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

Za DERVENTU: u 12,00 sati,

Za PRIJEDOR: u 4,45 sati.

Za KUKOLJE I SRBAC: u 6,15 a povratak iz Srpca u 11 sati.

Za SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKA u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

Za ROVINJ: 7,45, 19,45

Za RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.

Za UMAG: 6,00.

Za SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

Za ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U kino-sali u 17 sati LJUBAV NIJEME DJEVOJKE a u 20 DAN POSLIJE.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITALONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433.

Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500.

Turist-biro 813-080

Taksi-stanica 811-716.

„Elektro-Bosanska Gradiška“ 813-344.

ČELINAC

U 13 i 19,30 sati film ZMAJ BRUS LI.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR-VAROŠ

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U kino-sali američki film PLJAKAŠI SVETOG BRDA.

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

PRNJAVOR

U kino-sali američki film PASJI SINOVI.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave. Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

DEŽURNA STRANA

NOVI SAD

ŠEĆER ČEKA CIJENU

NOVI SAD, 14. oktobra (Tanjug) - Predstavnici svih 11 vojvodanskih fabrika šećera predočili su na današnjem sastanku u Novom Sadu da nova kampanja teče već mjesec i po dana, ali da se još ne zna cijena šećera. Naime, sve se zna - i cijena repe, mazuta i drugih reprodukcionijskih materijala, samo se ne zna cijena finalnog proizvoda.

Ako se ovako stanje produži, ističu predstavnici fabrika šećera, mogli bismo da imamo gubitak od čak 17 milijardi dinara. Tu odluku o cijenama šećera trebalo bi da donese Savezno izvršno vijeće u čiji, su nadležnosti cijene šećera i ulja. SIV je to, po mišljenju industrije šećera, trebalo da učini još pred početak nove kampanje, a ne toliko dugo sve proizvođače da drži u neizvjesnosti.

FRAKCIJE U KP ŠPANIJE

KARILJISTI DRŽE SKUPŠTINU

MADRID, 14. oktobra (Tanjug) - Bivši generalni sekretar KP Španije Kariljo i još 18 bivših članova CK koji su isključeni iz rukovodećih organa partije aprila ove godine i sada čine jezgro organizovane frakcije, obavili su posljednje pripreme za „skupštinu svih komunista“ koja će se održati krajem iduće nedjelje u Madridu.

Prema onome što se čulo poslije sinočnjeg pripremnog sastanka kariljista, ovaj „skupština“ prisustvovalaće 1700 delegata iz Španije kao i predstavnici nekih komunističkih partija Zapadne Evrope - Holandije, Švajcarske, Zapadne Njemačke.

ZAVRŠENA OKTOBARSKA KOMEMORATIVNA SVEČANOST U KRALJEVU

POVELJA LAZARU MOJSOVU

KRALJEVO, 14. oktobra (Tanjug) - Jugoslaveni su danas u kraljevačkom Spomen-parku još jednom odali poštu žrtvama fašističkog zločina izvršenog oktobra 1941. godine. Na završnoj komemoraciji članu Predsjedništva SFRJ Lazaru Mojsovu uručena je Povelja „Protiv nasilja i rata, za mir u svetu“. Ova povelja se dodjeljuje ljudima koji su svoj život posvetili stvaranju i očuvanju mira. Prvi nosilac ove povelje 1972. godine bio je Josip Broz Tito.

MOSKVA

GADAFI ZAVRŠIO POSJETU

MOSKVA, 14. oktobra (Tanjug) - Vođa libijske revolucije pukovnik Moamer Gadafi završio je trodnevnu posjetu Moskvi i danas otputovao u Tripoli. Prije toga Gadafi je, zajedno s generalnim sekretarom CK KPSS i članom Prezidijuma Vrhovnog sovjeta SSSR Mihailom Gorbačovim potpisao dugogodišnji program razvoja ekonomske, naučno-tehničke i trgovinske saradnje između SSSR i Libije. Istovremeno ministri inostranih poslova dviju zemalja potpisali su protokol o sovjetsko-libijskim redovnim političkim konsultacijama.

POVODOM KNJIGE ĐURETIĆA DOGAĐAJ BEZ PRESEDANA

BEOGRAD, 14. oktobra (Tanjug) - Izdavanje knjige „Saveznici jugoslovenska ratna drama“ Veselina Đuretića događaj je

koji po svom karakteru - antikomunističkoj orijentaciji i negativnim političkim posljedicama koje izaziva - bez presedana u novijoj istoriji nauke u SR Srbiji.

Predsjednik Republičkog komiteta za nauku dr Zarko Papić iznio je ovu ocjenu danas na sastanku Izvršnog odbora Skupštine zajednice nauke Srbije.

Greška, prva i osnovna autora Đuretića, jeste u razumijevanju četnika kao pokreta srpskog naroda, dakle, prihvatanje četničkog stanovišta o njima samima. Stvari stoje upravo obrnuto, ističe Papić.

NOVA IZDANJA

KNJIGE

MILOŠA MINIĆA

NOVI SAD, 14. oktobra (Tanjug) - Javnosti su danas predstavljene tri najnovije knjige Miloša Minića o spoljnoj politici Jugoslavije i najvažnijim međunarodnim temama u razdoblju od 1979. do 1984. godine, u izdanju Centra PK SKV za političke studije i marksističko obrazovanje „Stevan Doronjski“.

SR NJEMAČKA

SINDIKATI PROTIV VLADE

BON, 14. oktobra (Tanjug) - Zapadnonjemački sindikati su danas počeli „akcionu nedjelju“ protiv socijalne i ekonomske politike bonse vlade. Od ponedjeljka do subote je predviđeno preko 430 mitinga i drugih manifestacija.

Predsjednik Saveznog sindikata Ernst Brajt je uoči „akcione nedjelje“ upozorio vladu da svojom socijalnom i ekonomskom politikom ne doprinosi smanjenju, nego povećanju inače rekordne nezaposlenosti.

TV

UTORAK, 15. OKTOBRA
PRVI PROGRAM

- 9,00 - Pregled programa
- 9,05 - Obrazovni program
- 10,40 - Vijesti
- 10,45 - Školski program
- 12,30 - Vijesti
- 15,00 - Školski program, repriza
- 17,20 - Pregled programa
- 17,25 - Vijesti
- 17,30 - Hronika Zajednice opština Zvornik
- 17,45 - Treba htjeti, treba smjeti, program za djecu
- 18,15 - LITERATURA: Vojvodanski izdavači pred Sajam knjige
- 18,45 - Da te pitam - zabavna emisija
- 19,15 - Crtni film
- 19,21 - Opus
- 19,30 - DNEVNIK II
- 19,55 - TV-spot
- 20,00 - Teme i dileme: unutrašnja politika
- 20,45 - Loto
- 20,50 - EPP
- 20,55 - Helen Keler, američki igrani film
- 22,35 - TV DNEVNIK III
- 22,50 - Pregled programa za srijedu

DRUGI PROGRAM

- 17,55 - Najava programa
- 18,00 - Sarajevska hronika
- 19,00 - Računala - naučno-popularna serija
- 19,30 - TV DNEVNIK
- 19,55 - EPP
- 20,50 - Studio 2
- 21,05 - Putevima slobode: dokumentarna emisija
- 21,35 - Šahovski komentar meča Karpov - Kasparov
- 21,55 - Izbor iz Obrazovnog programa: „Obračun“ iz serije „Pokaži mi kako“
- 22,40 - Pregled programa za srijedu

I PROGRAM, 20.55 SATI

„HELEN KELER“

(Američki igrani film)

Film „Helen Keler“ je film o slijepoj i gluvoj djevojčici Helen Keler, koja je do desete godine bila zaostala, nesposobna da uspostavi kontakt sa svijetom, a poslije desete godine, uz pomoć učiteljice Eni Saliven, uspije da razumije govor prstima, da prepoznaje vibracije sa usana i sama da govori. Na početku ovog filma, koji obuhvata period u kome je Helen odrasla djevojka, ona se upisuje na fakultet i uspješno ga završava.

Uloge tumače: Blit Dener, Meri Vinigam, Peri King, Piter Kašing i drugi.

JESENJI VAŠAR

U sportskoj dvorani BORK od 18. do 27.10.1985. godine otvara se deveti po redu tradicionalni JESENJI VAŠAR robe široke potrošnje u organizaciji OZFBiH-a Sarajevo, poslovne jedinice Banjaluka.

Učešće proizvođača iz svih republika i pokrajina garantuje veliki izbor robe široke potrošnje i po veoma povoljnim cijenama. Posebna atrakcija vašara VONARAZNIJE, zabavni luna-park i roštiljada.

BEOGRAD

POČELO SUĐENJE VLAHOVIĆU

BEOGRAD, 14. oktobra (Tanjug) - Pred Krivičnim vijećem beogradskog Okružnog suda, danas je počelo suđenje bivšem direktoru Savezne direkcije za rezerve industrijskih proizvoda Momčilu Vlahoviću (49), koji je 9. jula ove godine u Beogradu ubio tadašnjeg direktora Savezne direkcije za robne rezerve Dušana Papića. Kao što je poznato, optužnica Okružnog javnog tužilaštva tereti Vlahovića za ubistvo iz niskih pobuda.

SOVJETSKI TADŽIKISTAN JAK ZEMLJOTRES

MOSKVA, 14. oktobra (Tanjug) - U Moskvi je saopšteno da je sinoć u 19 sati po moskovskom vremenu sovjetski Tadžikistan pogođen veoma jakim zemljotresom, njegova jačina u epicentru bila je 8 stepeni po Rihterovoj skali.

Saopštava se da ima žrtava i povrijeđenih, ali se ne precizira njihov broj. Zemljotres je pricinio veliku materijalnu štetu.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BIH

MRAZ

ZA BOSANSKU KRAJINU: Jutro prohladno sa slabim mrazovima. Preko dana malo do umjereno oblačno. Poslije podne oblačnost će se povećati, uz mogućnosti slabije kiše ili snijega. Dnevna temperatura od 8 do 12 stepeni.

ZA BANJALUKU: Malo do umjereno oblačno i prohladno, a moguće su slabe padavine.

ZA NAREDNA DVA-TRI DANA: U ovom periodu prevladavaće promjenljivo oblačno sa prolaznim padavinama kiše ili snijega. Temperature bez promjene.

VODOSTAJ: Una - Bihac 4 cm, bistra, temperatura vode 12 stepeni. Una - Bosanski Novi - 52 cm, bistra, temperatura vode 9 stepeni. Sana - Sanski Most 108 cm, bistra, temperatura vode 13 stepeni. Vrbas - Banjaluka 56 cm, bistar, temperatura vode 12 stepeni. Vodostaj u stagnaciji.

KURS U DINARIMA

Zemlje	Valuta	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1547,34	1551,99
Belgija	100 franaka	528,74	520,33
Danska	100 kruna	2984,71	2993,67
Francuska	100 franaka	3562,49	2573,19
Holandija	100 florina	9634,44	9663,39
Italija	100 lira	16,07	16,12
Norveška	100 kruna	3640,55	3651,49
SR Njemačka	100 maraka	10875,88	10908,56
Švajcarska	100 iranaka	13245,35	13285,15
Švedska	100 kruna	3601,94	3612,77
Japan	100 jena	133,96	134,36
V. Britanija	1 funta	407,31	408,54
Kanada	1 dolar	211,23	211,87
SAD	1 dolar	288,69	289,56
Australija	1 dolar	203,24	203,85

(formirana 14. oktobra 1985. godine)

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 14. oktobra 1985. godine, a kursevi za elektivu od 2 oktobra 1985. godine.

Miro Mladenović

DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktiograf 34-449. Oglašeno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ:

jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.680 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.800 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo. Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.